NAUJIENOS — PART 2 — Chicago 8, Ill. — Šeštadienis, gegužės 18 diena, 1957

Naujienų Antroji Dalis

NR. 365 CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS XIII METAI

JUOZAS ŠVAISTAS

TAMSIEJI METAI

ATSIMINIMAI IŠ 1918 IR 1919 METŲ

13.

Šiandie, kai atsimenu, iš tikrųjų man pačiam įdomu: kuo būtų pasibaigę tie mano pasijodinėjimai, jei ne nauji įvykiai. O tais metais įvykiai griūte griuvo, ekspresu lėkė keliais ir be kelių. Audringas nepastovus gyvenimas bematant įsukdavo ir mane į savo verpetus. Veikiai pamiršau, kuo buvau gyvenęs. Visa tai subyrėdavo, kaip mergyčių smėlio bandutės, saulėje keptos. Nauji siekimai ir planai nusinešdavo mane visą.

Tie sūkuriai susidarydavo čia pat, beveik panamėj. Toli ieškoti netekdavo. Toliau, sakysim Vilniuje, kur mūsų centrinė valdžia — Lietuvos Taryba — nieko aiškaus bei tikra. Retkarčiais nuvažiuodavo Justinas Vienožinskis. Jis buvo mūsų ryšininkas ir buvęs Vilniaus konferencijos delegatas (1917.VIII.1) nuo Rokiškio apylinkės, kai rinko L. Tarybą. Juo nepasitikėdamas dar gegužės mėn. (1918 m.) buvau įdavęs pareiškimą. Ten išdėsčiau, kad noriu tuojau stoti į Lietuvos kariuomenę, kai tik bus formuojama. Gavau tokį atsakymą: mano prašymas priimtas ir įdėtas bylon. Kai reikėsią, pašauksią. Taigi, nuolat laukdavau ir tokio šaukimo.

Obelių srities komitetas

Lapkričio 11 d. sustabdomi visuose frontuose karo veiksmai ir pasirašomos paliaubos. Tuo baigtas Pirmasis Pasaulinis Karas. Vokiečiams įsakyta ko greičiausiai pasitraukti rytuose iš visų okupuotų kraštų ir grįžti į senąsias ribas.

Jie traukiasi, bet gaišuodami. Labai norėtų prisijungti sau Pabaltijį (Estiją, Latviją, Lietuvą) ir Lenkijos dalį. Teisinasi, kad tokia juosta reikalinga kaip užtvara nuo bolševikų. Pridurmai einą ir bolševikai. Jeigu jie priartėtų prie buvusios Vokiečių ir Rusijos sienos, tai tasai azijatiškai rusiškas pavojus grėstų visai Europai.

Vokiečiai, įsibrovę į Rusijos gilumą, tiesa, prisigrobė turtų, bet ir patys nejučiomis apsikrėtė bolševizmu. Ten visur, pradedant nuo vietinės valdžios iki centrinės, valdė Tarybos, vadinamos Soviet soldat i rabočich. Vokiečių armijoj atsirado Soldatenrat. Tiesioginis rusiškojo termino vertimas ir pačios santvarkos kopija. Nebuvo pirdėta tik "rabočich" — arbeiters, nes armijoj vien kareiviai.

Toksai soldatenrat susidarė ir Obeliuose. Jis pasisavino visą valdžią. Karininkai bei karo valdininkai, ėję administracines ir kitokias pareigas, buvo eliminuoti. Jie veikiai paspruko į Reich'ą.

Mums svarbu buvo nepražiopsoti tokios progos. Veikiai suėjom į kontaktą su vokiečių kareivių taryba (soldatenrat). Labai palanki ir sukalbama pasirodė. Leido mums sudaryti vietos komitetą, miliciją. Net ginklų pažadėjo.

Prasidėjo mitingai. Patogiausia būdavo sekmadieniais po pamaldų. Klebonas paskelbdavo per pamokslą. Žmonės domėjosi ir gausiai susirinkdavo. Kalbėti išeidavo Petrulis, Stanionis, aš ir kiti. Buvo išrinktas komitetas, kurin įėjo: Žemaitis, berods, matininkas, Kriauna, Tiškus (abu pr. mok. mokytojai), Adėlė Dilytė ir aš. Per mitingus nusistatyta, kad komitetas vadinsis Obelių srities, nes rinkimuose dalyvavo ir iš kitų valsčių — Kriaunų, Aleksandravėlės, Ragelių.

Mane paskyrė milicijos viršininku ir pavedė tiek rūpintis milicijos suformavimu, apmokymu, tiek apsauga ir kitais su tuo susietais reikalais. Kaimų seniūnai buvo įpareigoti parinkti geriausius iš geriausiųjų vietos vyrų. Parinktuosius patikrindavo dar komitetas ir galutinai aprobuodavo.

Nusistatyta turėti milicijoj 60 vyrų. Iš vokiečių gavom apie 70 šautuvų ir geroką kiekį šovinių. Ginklai buvo laikomi komitete. Milicininkai eidami pareigas užsidėdavo ant kairiosios rankos antrankovius. Platūs žali kaspinai su baltomis raidėmis — OSM.

Nei iždo nei pinigų neturėjom, todėl nei kalbos nebūdavo apie bet kokį atlyginimą. Pareigas ėjom ex honoris. Dirbdamas dvare kasdien važinėjau į Obelius. Išbūdavau ten iki vėlyvo vakaro. Komitetas apkrautas darbais. Viską turėjom perimti iš vokiečių. Lipo ant pečių seni ir nauji reikalai bei rūpesčiai. Kasdien daugybė žmonių apsilankydavo.

Tuo pat metu ir Rokiškis bruzdėjo Mes didžiavomės, kad pirmieji sudarėm valdžią. Rokiškėnai pavydėjo mums ir turėdami proginį pavyzdį šturmavo savo kreishauptmaną. Toksai agresyvus, revoliuciškas būdas bei netaktiškas ėjimas pablogino santykius ir užvilkino pačius įvykius. Kreishauptmanas pasipūtė. Išdidus ir turįs dar galios pasirodė, tartum koks Bismarkas. Jis ir buvo toks, beveik Bismarko kopija. Stambus, plačių pečių, iškišta krūtine, dideliais raitytais ūsais, visada mundiruotas ir su kardu.

Mitinguoti nedrįso uždrausti. Niekas nebeprašydavo jo leidimo. Mitingams daugiausia vadovavo Jurgis Smalstys. Kildavo karštų ginčų dėl būsimo Lietuvos valdymosi būdo, santykių su dabartine Vilniaus Taryba, dėl būsimųjų socialinių ir ūkio reformų, vietos reikalai. Mes, vadinamieji obeliečiai, faktiškai rokiškėnai, aktyviai dalyvaudavom.

Pagaliau buvo sudaryta vietos valdžia, arba komitetas iš 12 asmenų. Kaip tik laiku, nes kreishauptmanas po vienos nakties, tylom, slaptingai dingo. Jis buvo užvaldęs pusę grafo rūmų. Ten gyveno, ten ir jo raštinė. Oficialioji administracija, žandarmerija buvo užėmusi šoninius dvaro pastatus, prisišliejusius prie rūmų. Pirmiau ten veikė ir grafo dvarų administracija. Dabar jos vietoj darbavosi vokiečiai, palikę grafui mažesnės reikšmės pareigūnus. Už tų pastatų parko link buvo arklidės, triušių ūkis (apie porą šimtų), paukštidės, maisto sandėliai. Kreishauptmanas triušius, paukščius ir geroką maisto atsargą paliko. Pirmiau ir kartu su savim išsigabeno: brangesniuosius paveikslus, kilimus, knygas, baldų komplektus. Grafo rūmų kambariai tikrai atrodė kaip po karo. Visur aiškus priešo buvimas.

Komitetas įpėdinystės keliu įsitaisė tuose šoniniuose pastatuose ir perėmė vokiečių palikimą. Į pačius rūmus nesibrovė. Pareigomis pasiskirstė taip: Vienožinskis Apolinaras, agronomas, perėmė ūkio ir maisto tvarkymo reikalus; jo brolis Antanas, irgi agronomas, visų dvarų administravimą; Justinas, trečiasis brolis, dailininkas, meno ir gimnazijos direktorius; Liuda Purienienė, Vienožinskių sesuo, juristė, teismo reikalus; jos vyras Antanas Purėnas, chemikas ir fizikas, rūpinosi mokyklomis ir švietimo reikalais; gydytojas Vladas Lašas perėmė miesto ligoninę ir vyriausias apskrities gydytojas; Juozas Petrulis (nebeatsimenu, istorikas ar matematikas) finansų reikalai; Juozas Stanionis gimnazijos inspektorius; Jurgis Smalstys, juristas ir ekonomistas, bendroji politika.

Klebonas Jankauskas, nušalintas nuo gimnazijos, labai skaudžiai pergyveno. Netrukus pasimirė. Jo mirtis siejama su tais įvykiais. Iš dalies gali būti tiesos. Kalbų pasklido įvairiausių Vieni šaukė, kad cicilikai užmušė, kiti šaipėsi, kad despotizmas susprogdino. Medicinos ekspertai nustatė, kad širdies paralyžas. Perdaug nutukęs buvo. Kiekvienas staigus judesys ar susijaudinimas tuojau atsiliepdavo jam. Veikiai uždusdavo. Gydytojų buvo įspėtas labiau saugotis. Ir saugojosi. Bemaž niekad neišeidavo iš pusiausvyros. Savo išvaizda atrodė gana ramus ir santūrus. Veidas nuolat maloniai besišypsąs.

Labai įsidėmėtinas paskutinysis jo pamokslas. Pradėjo kaip visada ramiu normaliu balsu. Paskum ėmė šaukti ir blaškytis: "Draskykit mano kūną, gerkit kraują! Eikit, bėkit paskui juos! Tai jūsų dievaičiai! Aš jums daugiau ne ganytojas, ne Kristaus piemuo! Garbinkit ir smilkykit tuos balvonus! Tai naujieji jūsų dievai! Bet atsiminkit, ką yra pasakęs pranašas Malakijas, perskyrime 4-jame: 'Nes štai ateina diena, deganti lyg krosnis. Čia visi Dievo niekintojai ir nesibijantieji bus šiaudais. Ir ateisiančioji diena juos uždegs, sako Viešpats Dievas Sabaot, ir nepaliks jiems nei šaknų nei žel'..."

Nutrūko pakeltas, šaukiąs balsas. Klebonas susmuko. Greitai pribėgo du brostvininkai. Beveik nešte nunešė į zakristiją. Bažnyčioj didžiausias sumišimas. Žmonės žvalgėsi vienas į kitą ir nieko nesuprato. Skubiai buvo pašauktas gydytojas Kazlauskas, arčiausia gyvenąs prie bažnyčios. Šiek tiek atgaivino. Silpną įsodinę į krėslą nugabeno klebonijon. Normalios būsenos nebeatgavo. Vis draskėsi, šaukė, kad jį užpuolę plėšikai, galvažudžiai. Taip ir pasimirė.

Raudonosios kregždės

Vietoje turėjom savo valdžią, patys tvarkėmės — džiugu buvo po tiek priespaudos metų pasijusti šeimininkais savojoj žemėj. Tuo pat metu nerimas didėjo, nuolatinis nervų įtempimas būdavo jaučiamas. Kankino neaiškūs ateities klausimai: kas bus toliau? ar ilgai taip išsilaikysim? ar pavyks realizuoti tą Nepriklausomybę, kuri deklaruota vasario 16-ąją dieną? ar laikysis bolševikai gražių demokratiškų savo pasižadėjimų? — laisvas visų buvusios caro imperijos tautų apsisprendimas.

Visur tirštos miglos. Padangėje juodi debesys drumsčiasi, sugriaudžia perkūnai. Vilniaus Taryba nerodo ypatingo veiklumo nei galios. Dalis jos susvyruoja ir jau ieško Lietuvai karaliaus. Jokių ginkluotų pajėgų neorganizuoja. Tuo tarpu apie Vilnių spiečiasi bolševikai ir lenkų partizanai. Vokiečiai tvirtai tebesilaiko Kaune ir ties Alytum. Jie tebėra neišsikraustę dar iš Estijos ir Latvijos. Čia jie, kad apdumtų santarvininkų akis, išverčia savąjį kailį. Priešakin iškiša avantiuristą Bermondtą-Avalovą, žydelį. Buvęs rusų pulkuose muzikantas. Daliniuose prisimaišo visokio valkatiško elemento. Tarytum tai ir yra visai kita, o ne vokiečių kariuomenė. Tuo tarpu vyriausias tos rinktinės vadas tik-

(Tąsa 2-me psl.)

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ras vokietis — generolas baronas von der Holz.

Panašią klastą pavartoja ir bolševikai. Kol silpni buvo dar, negailėjo viliojančių žūkių. Sustiprėję tapo tokie pat agresyvūs imperialistai. Visai nebenorėjo girdėti apie tautų separatizmą bei laisvąjį apsisprendimą. Tik viešai ir taip greitai nepatogu buvo pasirodyti veidmainiais. Pasirinko sau lietuvius parsidavėlius. Tai buvo Vincas Kapsukas-Mickevičius ir Aleksa-Angarietis. Jų rankomis sugalvojo žarijas pažarstyti, kitaip sakant išsprogdinti Lietuvą iš vidaus.

Davė jiems kelis raudonosios armijos pulkus. Daugiau kariuomenės turėjo sumobilizuoti viduje. Išvaikyti (bolševikų terminu tariant) buržuazinę Lietuvos Tarybą, sudaryti "tikrąją" žmonių vyriausybę ir prijungti prie Rusijos, kaip buvo caro laikais. Tais metais nepavyko, o po 20 metų vis dėlto savo padarė.

Kapsukas su Angariečiu gruodžio pradžioje jau sėdėjo Daugpilyje. Obelių miestely pradėjo rodytis įtartini tipai. Labai panašūs į bolševikus. Odinės kurtkos, ant plačių diržų naganai. Paliepiau savo milicininkams suimti. Šie teisinosi, kad nesuradę. Iš tikrųjų jau buvo sudarę kontaktą.

Vieną rytą įeinu į mūsų raštinę. Įspūdis visai kitoks negu įprasta. Beveik visi milicininkai susirinkę. Už stalo daugumas komiteto narių. Visų veiduose atsimušusi savotiška klasta, lyg koks sąmokslas. Mėginu pajuokauti. Kalba nesimezga. Niekas neatsako man. Nejauki tyla. Kiek palaukėjus išeina į priešakį vyresnysis milicininkas, jaunas dailus vyrukas, puikus lietuvis. Jis įsisprindęs, dešinę koją atstatęs. Lūpose aiški pašaipa. Kalba išdidžiai, valingai.

— Tai kaipgi tamsta, viršininke, su mumis, ar su kitais?

— Ką gi tai reiškia?

Toliau aiškina Žemaitis, komiteto pirmininkas.

— Vakar buvo mūsų posėdis, ekstra sušauktas. Tamsta nedalyvavai ir dar nežinai. Mes persiorientavom ir pasukom su naujuoju gyvenimu. Dabar tamstos pasirinkimas.

— Mano nusistatymas toks, koks buvo. Aš jo nekeisiu! — stačiai ir griežtai atsakiau.

— Labai gaila . . . Tada ne pakeliui. Teks skirtis.

— Be abejo, kad taip! Ka gi aš darysiu vienas prieš visus. Bet vis dėlto drįstu pasakyti, kad tai nėra tų žmonių valios pareiškimas, kurie mus išrinko. Jie bus labai apvilti.

Žemaitis griežtesnis pasidarė.

— Už tai mes atsakom! Čia mūsų dalykas!

— Na tai žiūrėkit, kad nebūtumėt klaidingu keliu pasukę!

— Dėkui už pamokymą ir už visą darbą!

Nusimoviau antrankovį ir padėjau ant stalo. Pašaipumas buvo dingęs, bet žvilgsniai nedraugiški palydėjo mane. Lyg būčiau koks nusikaltėlis ar išdavikas.

Išėjau apglūmęs. Galvojau ir niekaip negalėjau išsiaiškinti tokios metamorfozės. Kaipgi taip galėjo atsitikti? Tiek daug milingavom, rinkom geriausius iš geriausiųjų, ir štai dabar tau — koks netikėtas ir keistas faktas.

Tuojau užėjau pas Petrulį ir Stanionį. Pranešiau, kas įvykę. Ir jie tik skėsčiojo rankomis ir kraipė galvas.

Po kelių dienų išgirdau, kad jie suimti. Laikomi Obelių arešto namuose. Tai įvyko per pačias Kalėdas. Kuo kaltinami, neteko patirti. Ir Obeliuose ir man labai tamsios buvo Kalėdos. Ir aš laukiau savo eilės. Stanionienė kaip pakvaišusi visur lakstė, pagalbos prašinėjo. Niekur nerado paramos. Niekas nebuvo prileidžiamas prie suimtųjų. Prispirtas Žemaitis tik šaipėsi ir teisinosi, kad jis čia nekaltas ir nieko nežinąs. Kad čia veikiąs revoliucinis komitetas, turįs instrukcijų iš paties Kapsuko. Nors jis žinąs kai kuriuos to komiteto narius, bet tai esanti griežta paslaptis ir negalįs išduoti.

Suimtuosius išlaikė apie savaitę. Jokių kaltinimų nepateikė. Paliepė tučtuojau išsikraustyti iš Obelių dvaro ir iš miestelio. Galį apsigyventi kur tik norį, tik toliau nuo šitų vietų. Juodu apsirinko Rokiškį.

Atėjo ir man eilė

Aš vis tebesilaikiau dvare ir dirbau savo darbą. Su Obeliais buvo baigta. Ten daugiau nebesirodydavau. Dažniau apsilankydavau Rokiškyje. Ten visi tebedirbo savo darbą, kaip buvo pasiskirstę. Vyresniuoju dabar laikė save komisaras Krasauskas. Jis buvo apskrities valdytojas. Nieko jis nenušalino nei areštavo. Buvo paprastas sukalbamas žmogus. Savo kilme nuo Obelių, iš vargingos šeimos. Netgi beraštis. Užuot pasirašęs, kur turėdavo patvirtinti raštus, prispausdavo savo štampuką. Kažkas jam buvo išrašęs jojo pavardę. Juodu tirštu tušu atspausta gana įspūdingai atrodydavo.

Krasauskas galėjo būti idėjinis komunistas. To negalima būtų pasakyti apie kitą bolševikų pareigūną, Deksnį. Tai Rokiškio miesto ir valsčiaus komiteto pirmininkas. Vietos kilmės žmogus. Ne tiek jis komunistas, kiek karjeristas. Daug gudresnis ir apsukresnis negu Krasauskas. Bet irgi nekenksmingas. Niekur jis neišsišokdavo ir nieku ypatingu nepasižymėjo, kaip ir Krasauskas.

Labai veiklus pasirodė Tiškus, Obelių komiteto vicepirmininkas. Jis nuolat siuvo tarp Obelių ir Rokiškio. Organizavo miliciją ir savanorius bolševikiškai lietuviškon kariuomenėn. Sugalvojo vienu žygiu ypačiai pagarsinti savo vardą.

Iš Obelių turėjo išvykti paskutinysis vokiečių ešelonas. Du garvežiai ir apie 30 vagonų. Prikrauta kas tik geriausio: ūkio mašinos, baldai, gyvuliai, grūdai, mėsos, sviestas, paveikslai ir kita. Aiškiai buvo nustatyta diena ir valanda, kada tas ešelonas išeis iš Obelių ir pravažiuos Rokiškio stotį.

Tiškus greitomis surinko apie 30 vyrukų, ginkluotų šautuvais. Visi jie išsipylė grandinėn palei Rokiškio stotį, nuo miesto pusės. Čia buvo atviras plynas laukas iki pat geležinkelio. Anapus bajorų Šalianskių dvarelis, darbininkų, tarnautojų ir kitokių gyventojų trobesiai. Traukinys pasirodė jau temstant. Tuojau padrioskėjo šūviai. Traukinys sustojo. Iš keleivinių vagonų, kur vyko tarnyba, vadovybė ir apsaugos kareiviai, pasirodė balta vėliavėlė. Atseit prašom paliauti šaudyti ir atvykti pasikalbėti.

Pakilo iš grandinės Tiškus ir jaunas narsus rokiškėnas Pagirys. Kol jie priartėjo, įsileido į kalbas, vokiečiai spėjo susiorientuoti aplinkybėse. Stotyje tebebuvo savi tarnautojai. Iešmai ir bėgiai nepaliesti. Tad nieko nelaukdami vokiečiai spiovė į tokius driskius ir nudėjo iš kulkosvaidžio. Grandinė pakriko. Vyrai prišliaužė Epušoto miškelį ir išlakstė.

Nenagrinėsiu čia visų taktiškų ir techniškų klaidų. Vienu žodžiu, sumanymas gal ir neblogas, tačiau vykdymas — nemokšų darbas. A. a. generolas Galvydis-Bykauskas pasakytų: "Tai civiliakai, tai be kara maksla. O be kara maksla ir tikėjima, tai ne žmagus, bet kiaula".

Padariniai labai liūdni. Vokiečiai įniršo kaip širšės. Tik pamanyti: kažkokie apsmurgėliai išdrįso įžeisti jų didybę ir galybę. Žvėrišku kerštu įsiuto jų širdis. Ilgokai apšaudė stotį, pridarydami žmonėms nuostolių ir baimės. Kulkos lėkė pro langus ir sienas. Šalianskių dvarely mirštamai peršovė savąjį rotmistrą, pasislėpusį nuo kariuomenės. Dėl Šalianskytės buvo atsižadėjęs ir savo tėvynės ir visų Vokietijos gėrybių. Čia galvojo susisukti sau jaukų lizdelį. Puiki panelė Jadvyga, o dar puikesnis josios dvarelis. Graudžiai ir ilgai verkė nelaimingoji, romantiškos meilės auka. Baisiausiais žodžiais keikė ji partizanus, tiesioginius tos dramos kaltininkus. Gailėjosi, kad tik du buvo nukauti, kad ne daugiau.

Pasiutę vokiečiai uždegė stotį. Nieko neprileido gesyti. Šaudė. Kai visi trobesiai buvo paskendę liepsnose, tada tik nuvažiavo. Milžiniškais fakelais nušvietė savo kelią ligi pat Panevėžio. Tokiu pat būdu sudegino šias stotis: Panemunėlio, Skapiškio, Naivių, Kupiškio, Subačiaus ir Bygailių.

Tiškų ir Pagirį vistiek bolševikai išgarbino. Jų nuopelnams iškelti šaukė mitingus. Karžygiais, didvyriais pavaizdavo. Rodė kaip reikia dirbti ir aukotis dėl bendrojo labo. Jų vardais vieną Rokiškio gatvę pavadino.

Juokingiausi man buvo savieji, Skemų dvaro "komunistai". Jų priešakyje atsistojo Balys. Kiti du — Jukna ir Kudlaitis. Įsiveržė į raštinę, galima sakyti, triukšmingai ir demonstratyviai. Balio veide plačiausia šypsena, ligi pat ausų. Anie gana abejingi ir net tartum graudumas slankioja jų veidais. Daugiausia kalba Balys.

— Na, ponaiti, atiduok dabar mum raktus. Ne kad locka, ale kad reikia. Taip, taip! Užteks čia ponauti. Dabar, jeigu dirbsi su mumis — eisi arti, piauti, tai galėsi pasilikti dvare kaip ir kiti kumečiai. Jeigu ne, tai dvaro duonos daugiau nevalgysi ir pastogės nebeturėsi!

Nuostabiai ramus ir šaltas jaučiausi. Nė maž nejaudino manęs grėsmingi Balio žodžiai. Ir jokia staigmena čia man nebuvo. Gal dėl to, kad visus tos revoliucijos bangavimus — nuo demokratinės, begalinio laisvumo Kerenskio santvarkos ligi žiauraus diktatoriško bolševikų įsigalėjimo — buvau pergyvenęs Rusijoj Jaroslavlio mieste ir frontuose. Kerenskis veikiai nusivylė, perdaug laisvių davęs žmonėms. Jis panaikino mirties bausmę, atidarė visus kalėjimus, paleisdamas tiek politinius, tiek kriminalistus. Naiviai buvo įsitikinęs, kad laisvė tuojau pataisys žmones. Netrukus didžiai nusimines sušuko: "Vakarykštis vergas, nors ir išlaisvintas, vistiek pasilieka vergu!" Tasai vaizdas išniro mano sąmonėj ir ryškėjo prieš akis. Gaila ir graudu pasidarė, kad tai kartojasi mūsų žemėj. Panašioj būsenoj pasijutęs ir paklausiau Balį:

— Še, pasiskaityk! Juk gramotnas? — pakišo man ketvirties lapo raštelį.

Skaitau. Įgaliojimas. Obelių Revoliucinis Komitetas. Parašai pažįstami. Vadinasi tas pats srities komitetas pavirto revoliuciniu.

— O kas jūs tokie būsit?

Koks lankstumas! Aš laikausi formalumo. Noriu pažaisti.

— Bet čia niekur neparašyta, kad raktus atiduočiau jums?

— Ten daug daugiau parašyta: kad mes dabar dvaro komitetas ir visa valdžia. Taigi, kaip norim, taip darom!

— Prašau sėstis, pasikalbėsim . . .

Balys pasispardė lyg ožys, besirengdamas badytis.

— Dabar mūsų čia valia! Prašyti nereikia. Norėsim — atsisėsim, norėsim — ne!

— Visai teisingai. Dėl to nesiginčysim. Šia proga norėčiau paklausti tik viena: kodėl aš jums nebepatinku ir kuo būsiu nusikaltęs. Juk rodos visą laiką sugyvenom gražiuoju. Nesibarėm ir nei vieno piktu žodžiu nesu pavadinęs. Stengiausi apginti nuo vokiečių. Pats galėdamas įkliūti, nusukdavau ir visą ordinariją atiduodavau. Mažinau kaip išmanydamas sviesto, kiaušinių ir vilnų duoklę. Juk raštininko vistiek reikės? Neapseisit be jo?

Jukna parėmė mane.

(Bus daugiau)

DR. V. TERCIJONAS

MARTYNAS JANKUS

JO GYVENIMO IR VEIKLOS TRUMPA APŽVALGA 10 METŲ JO MIRTIES SUKAKTUVIŲ PROGA

Martynas Jankus gimė 1858 m. rugpiūčio 7 d. Bitėnų kaime, ties Rambyno kalnu, prie Nemuno šiaurinio kranto, — Klaipėdos Krašte. Jo tėvas buvo susipratęs lietuvis ūkininkas, o apylinkėj tuo metu dauguma gyventojų kalbėjo tik lietuviškai. Tėvas savo abiems sūnum jau iš pat ankstyvos jaunystės įkvėpė lietuvybės dvasią, pasakojo lietuviškas pasakas, mokė lietuviškų dainų.

Išėjęs pradžios mokyklą, M. Jankus nesiekė aukštesnių mokslų, o lietuvybės darbui ruošėsi savimokos būdu. Jis mėgo skaityti Lietuvos istoriją, lietuvių kalba išeinančius raštus, taipgi vokiečių kalba knygas, kuriose buvo rašoma apie Lietuvą ir lietuvius. O jis mokėsi tik atliekamu nuo darbų laiku gana dideliam tėvo ūky. Savo energija, tvirta valia ir darbu įsigijo visapusišką išsilavinimą. Iš pat jaunų dienų Jankus stebėjo savo tautiečių lietuvių sunkų gyvenimą ir vokiečių jiems daromas skriaudas per bažnyčią ir mokyklą ir pasiryžo kovoti už savo tautos teises. Jis anksti įsitraukė į Mažosios Lietuvos kultūrinį ir politinį darbą, 1883 m. (25 m. amžiaus) jis susipažino su Didžiaja Lietuva, kurioj ilgai keliavo. Jis aplankė tuometinius mūsų tautos veikėjus, su kuriais tarėsi dėl bendro tautinio darbo. Maždaug tuo pat metu jis ėmėsi tautinės sąmonės žadinimo darbo, leido lietuviškus laikraščius, knygas, maldaknyges ir kitokią literatūrą, kuri turėjo didelės reikšmės. Kultūros ir politikos darbą Jankus dirbo drauge su kitais mūsų tautos veikėjais ligi Pirmojo Pasaulinio karo. Į tą darbą jis įdėjo daug energijos, daug lėšų-pinigų ir turėjo kentėti nuolatinius vokiečių valdžios persekiojimus. Per tą laiką jis buvo 9 kartus suimtas ir kalintas ir dar daugiau kartų baustas už lietuvišką veiklą ir spaudą. Didelis smūgis ištiko Jankų ir jo šeimą 1914 m., kada, prasidėjus Pirmajam Pasaulinim karui, rusų kariuomenė įsiveržė į Mažąją Lietuvą. Rusų žandarai suėmė M. Jankų ir kartu su visa šeima ištrėmė į Rusiją. Ištrėmime prie Volgos upės jį ištiko nauji smūgiai: mirė jo tėvas ir jauniausias 4 m. sūnus, o kitas sūnus žuvo vokiečių prancūzų fronte. 1914 m. rudenį, kai aš būdamas studentu važiavau mokytis į Varšuvą, Simno gelžkelio stoty mačiau Rytprūsių gyventojus, vežamus į Rusiją. Tarp jų buvo nemažai kalbančių lietuviškai; jie atrodė kaip sugaudyti žvėreliai. Tai buvo visokio amžiaus žmonės (seni ir jauni, daugiausia moterys) prievarta vežami į Rusijos gilumą kentėti šaltį ir vargą. Tas liūdnas vaizdas man iki šioliai stovi akyse.

Gyvendamas Pavolgy, Jankus nerimo, jo siela veržėsi prie Nemuno, prie Rambyno į Lietuvą, pas savo tautos karo žudomus brolius. Būdamas Rusijoj, Jankus dalyvavo 1917 m. Petrapilio lietuvių seime ir jame pareiškė M. Lietuvos valią susijungti su D. Lietuva. Karui pasibaigus Jankus su savo šeima grįžo į Mažąją Lietuvą, kur jo laukė nauji darbai. Po Pirmojo Pasaulinio karo atskyrus Klaipėdos Kraštą nuo Vokietijos ir palikus jo padėtį neišspręstą, Jankus kovojo už jo grąžinimą Lietuvai. Jis prisidėjo prie steigimo M. Lietuvos Tautos Tarybos. Artėjant Klaipėdos Krašto sprendžiamai valandai, dalyvavo sukūrime M. Lietuvos Vyr. Gelbėjimo Komiteto, organizavo lietuvių šaulius, vadovavo, patarė ar padėjo įvairioms vietos lietuvių organizacijoms.

Prisidėjus Klaipėdos Kraštui prie nepriklausomos Lietuvos, M. Jankus pasitraukė į gimtuosius Bitėnus, kur ūkininkavo. Bet ir čia pas jį dažnai lankėsi svečiai, įvairios ekskursijos. Kasmet Rambyno kalne buvo švenčiamos Joninės, kurių centre buvo apsuptas pagarba Martynas Jankus. Bitėnai, kur Jankus gimė ir augo, buvo sykiu jo darbo vieta. Jo gyvenamam name buvo lietuvių knygų spaustuvė tais laikais, kai Didžiojoj Lietuvoj rusai persekiojo lietuvių spaudą, anot vyskupo Baranausko dainos žodžių, "anei spaudos anei rašto mums turėt neduoda, tegul sako bus Lietuva ir tamsi ir juoda".

Kiekvienais metais per Joninės iš visos Lietuvos plaukė žmonių minios į Rambyno kalną. Nemažai iš tų Rambyno lankytojų pasukdavo į Bitėnus pamatyt Martyną Jankų. Taipogi visų ekskursijų Nemunu viena iš pagrindinių sustojimo vietų buvo Rambynas. Jankus priimdavo lankytojus, pasakydavo jiems kalbą, padeklamuodavo Donelaitį. Tokiems lankytojams Jankus mielai pasakodavo iš jo pergyventos praeities, o taipogi neužmiršdavo paminėti, kad M. Lietuva dar nevisa įeina į nepriklausomą Lietuvą, kad jaunoji karta turės gerai suprasti visos Lietuvos žemių apjungimo reikalą ir nesigailėti pastangų ir aukų atkurt nepriklausomą Lietuvą visuose tuose plotuose, kur nuo seniausių laikų lietuviai gyveno ir kur lig šiol dar yra nemažai užsilikusių.

1939 m. kovo 22 d. Vokietija atplėšė Klaipėdos Kraštą nuo Lietuvos. Jankus turėjo palikti Bitėnus ir apsigyveno Kaune. Jis pradėjo nelinksmas tremtinio dienas. Kaune jis gyveno

MARTYNAS JANKUS

iki bolševikai antru kartu užėmė Lietuvą 1944 m. Jis pasitraukė į gimtuosius Bitėnus vos kelioms savaitėms. Rusų kariuomenei artėjant prie Klaipėdos Krašto, M. Jankus su neregiu sūnum Kristupu ir dviem dukrom išvyko į Vokietiją, kur kelis kartus pakeitė gyvenamą vietą. Į pabaigą atsikėlė į lietuvių stovyklą Flensburge, kur, pagyvenęs apie pustrečios savaitės, amžinai užmerkė akis 1946 m. gegužės 23 d., eidamas 88 metus. Velionio šeimos valia jo kūnas buvo nuspręsta sudeginti krematoriume todėl, kad čia svetima žemė, toli nuo tėvynės ir buvo manoma, kad vėliau būtų sunku kūnas parvežti į Lietuvą, o pakol tas būtų įvykdyta, kapas galėtų būti apleistas, tuo tarpu kai urna su pelenais lengvai galės grįžti į Lietuvą ir tuo būdu bus prieinama visai tautai.

Jankus lietuvybės darbe

M. Lietuva, daugiau kaip prieš 700 metų atsidūrusi vokiečių valdžioje, pergyveno sunkius laikus, nuolat buvo nutautinama per bažnyčias ir mokyklas ir kraštą kolonizuojant vokiečiais. Ypatingai skaudžiai nukentėjo M. Lietuva 18 šimtmečio pradžioj, 1709-1711 metais, kada nuo maro epidemijos išmirė apie 100,000 žmonių ir daug lietuvių šeimų ir į jų patuštėjusias sodybas (apie 10,000) Prūsijos valdžia atkėlė kolonistus iš Zalcburgo ir kitų Vokietijos vietų. Tačiau seni krašto gyventojai lietuviai ilgai priešinosi valdžios nutautinimo pastangoms ir per kelis šimtus metų sugebėjo išlaikyti lietuvybę krašte. Su lietuvių atsparumu teko ilgai skaitytis Prūsijos valdžiai. Kiek daug lietuviškumo išliko M. Lietuvoj net ligi 19 šimtmečio pradžios, matyt nors ir iš to, kad Prūsijos valdžiat 1808 m. Gumbinės sritį įsakė vadinti Königichliche Preussische Litauische Regierung, t.y. Karališka Prūsų Lietuvių Valdyba. Bet po 1871 m. karo apsvaigusi nuo pergalės prieš prancūzus Vokietijos valdžia M. Lietuvoje ėmėsi prieš lietuvius žiaurių nutautinimo priemonių. Pradėta naikinti ir persekioti lietuviškos mokyklos, o iš vokiečių mokyklų pašalinta lietuvių kalba. Lietuvių kova su šiomis valdžios užgaidomis tęsėsi keleris metus.

Jankus iš mažens matė lietuviams daromas skriaudas ir pasiryžo kovoti dėl savo tautos. Tais laikais dar jaunas vyras jis ieškojo organizuotų pasipriešinimo priemonių prieš tuos vokiečių valdžios kėslus. 1878 m. jis nuvyko į Įsrutę (Insterburg), kur tuomet gyveno Dr. Jurgis Sauerveinas-Girėnas, pagarsėjęs kovotojas už skriaudžiamas mažas tautas. Jankus su juo tarėsi kaip apginti lietuvių teises. Dr. Sauerveinas pirmiausia pradėjo kalbėti apie Didžiosios Lietuvos išlaisvinimą.

— O kaip bus su mumis? — paklausė Jankus.

— Dirbkit, pasirodykit, kad jūs esat gyva tauta, — pasakė Sauerveinas.

— Na, juk lietuvių kalba yra kaimuose, bažnyčiose, — pastebėjo Jankus.

— Bažnyčia lietuvybei daug ko duoti negali: dirbkite daugiau politiškai, eikite į viešumą, — patarė Sauerveinas.

Šitas Sauerveino patarimas paskatino Jankų imtis organizuoto lietuvybės darbo. M Jankus, dirbdamas talkoj su kitais susipratusiais lietuviais (Jurgiu Mikšu, Kristupu Voska, Dr. V. Bruožiu ir kt.), 1886 m. įsteigė Tilžėje "Birutės" draugiją, kuri rėmė spaudą, organizavo tautines šventes su dainomis, kovojo su lietuvių nutautėjimu. Kokios buvo sunkios tada lietuvybės darbo sąlygos, matyt iš to, kad steigiamam Birutės susirinkimui nie-

(Tęsinys 4-ame puslapyj)

NAUJAUSIEJI
VĖSINTUVAI
ĮVAIRIOMS KAINOMS
Didelis pasirinkimas baldų
F. A. RAUDONIS,
N. BERTULIS, Sav.

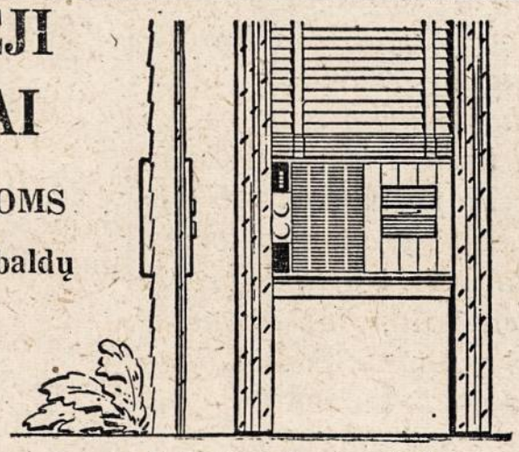

- Mounts in the upper sash out of sight . . . leaves window view unobstructed!
- Mounts flush in the lower sash too! Takes hardly any room at all—doesn't stick up . . . out or in!
- Drapes and curtains hang smoothly!
- No need to re-arrange furniture!

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

(Atkelta iš 3 psl.)

kas nedavė salės. Bet kliūtys buvo nugalėtos ir "Birutės" narių skaičius nuolat augo ir ji stiprėjo. M. Jankus vadovavo tai draugijai kurį laiką (1889-92 m.).

Apie šią draugiją ir M. Lietuvos kultūros darbą vėliau jis yra taip pasakęs:

— *Anais priespaudos metais lietuvybė klaipėdiečių ir prūsų lietuvių tarpe daugiausia buvo palaikoma per dainą ir lietuvių kalbą. Prieš 50 metų pas mus veikė 'Birutės' giedotojų draugija ir visam krašte plačiai skambėjo lietuvių dainos. Šia proga turiu pažymėti, kad klaipėdiečių ir prūsų lietuvių kultūra niekuo nesiskiria nuo Didžios Lietuvos kultūros. Geriausiu liudininku gali būt liaudies kultūra, pasireiškianti liaudies meno, kartu ir liaudies dainų pavidalu. Klaipėdiečių ir prūsų lietuvių dainos, jų melodija ir dvasia nesiskiria nuo Lietuvos liaudies dainų.*

Vėliau Martynas Jankus, kartu su Jurgiu Smalakiu, Adomu Braku ir kitais lietuviais įsteigė daugiau draugijų, ruošė vaidinimus. Tas viskas gaivino M. Lietuvos tautinę sąmonę ir ruošė politiniam darbui, kurs po eilės metų davė visai Lietuvai svarbių rezultatų.

Jankus aušrininkas ir lietuvių spaudos kūrėjas

Apie savo nuveiktus lietuvių spaudos kūrimo darbus M. Jankus yra tiek pasakęs:

— *Ilgus priespaudos metus prūsų lietuviai savo spaudos neturėjo. O spauda būtų galėjusi daug padėti lietuvybei palaikyti. Ypač stigo spaudos darbininkų. Po prūsų revoliucijos 1848 m. buvo pradėtas leisti lietuvių kalba "Keleivis", kurį redaguot vokiečių valdžios buvo pasamdytas Fridrichas Kuršaitis. "Keleivis" ragino lietuvius bijot Dievo ir karaliaus. Jis ugdė vergiškumą. Pagaliaus mes ryžomės išleisti savo laikraštį. Stigo lėšų ir žmonių. Šiuo metu prūsų lietuvių tarpe kilo mintis, kad reikia dirbti bendromis jėgomis su D. Lietuva. Mūsų sumanymu leisti laikraščiui bendradarbių, ieškojom D. Lietuvoj. Tačiau inteligentai buvo išsiblaškę įvairiuose kraštuose. Basanavičių suradom Pragoj, Koncevičių Rygoj, Višteliauską Poznaniuj. Išleidom "Aušrą". Iš karto buvo sunkios sąlygos ją leisti. Pirmais 1883 m. turėjom 74 po vieną rublį apsimokėjusius prenumeratorius, antrais metais jau turėjom 240 prenumeratorių, apsimokėjusių po 4 rublius. Spauda daug padėjo kelti lietuvybę ir per ją buvo užmegsti santykiai bendrai dirbti su D. Lietuva.*

M. Jankus buvo vienas iš "Aušros" sumanytojų, jos bendradarbių ir kurį laiką buvo žymimas to laikraščio atsakinguoju redaktorium. Paveiktas "Aušros" sąjūdžio ir pats aplankęs D. Lietuvą, Jankus tapo M. ir D. Lietuvos vienybės šalininku, pasiryžusiu šiai idėjai tarnauti visų pirma spaudos leidimo ir skleidimo darbu. Prisidėjęs prie spaudos darbo, Jankus matė, kad tas darbas yra sunkus, reikalauja daug lėšų, patyrusių darbininkų ir technikinių priemonių. Jis ryžosi įsigyt savo spaustuvę. Jis nupirko spaustuvę Tilžėj iš dviejų vokiečių 1889 m., tuo įlįsdamas į skolas buv. jos savininkams, bet su jais vėliau atsiskaitė Martyno tėvas. Spaustuvę reikėjo patobulinti perkant kai kurias mašinas ir raides. Tai kaštavo vėl 5,000 markių. Kol "Aušros" tiražas siekė apie 400 egz., galima buvo šiaip taip verstis, bet vėliau atsirado naujų skolų dalį lietuvių spaudos darbų atliekant nemokamai. Skoloms apmokėt pinigų Jankus neturėjo. Teismas a p r a š ė Bitėnų ūkį (1892 m.). Sugraibęs pinigų iš giminių, skolas šiaip taip išlygino. Spaustuvė iš pradžių buvo Tilžėj, vėliau Ragainėj, kol buvo perkelta į Bitėnus. Kilus 1888 m. Varpo leidimo minčiai, Jankus sutiko laikraštį administruoti ir būti žymimas atsakingu redaktorium. Kai varpininkų sudėtoji suma (apie 2,000 rub.), jų nuomone, pergreit ištirpo, o Jankus reikalavo naujų sumų, 1892 m. tarp varpininkų ir Jankaus įvyko konfliktas. Jankus iš varpininkų pasitraukė, o į daromus priekaištus 1893 m. atsakė *Iszsiteisinimu prieš užpuldinėjimus nekurių ponų per Varpą ir Vienybę.*

Be Aušros ir Varpo Jankaus vardas susijęs ir su eile kitų laikraščių, kuriuos jis bandė leisti vieną po kito. Sustojus Aušrai, jis pats leido "Garsą", kurio 1886 m. išėjo 3 nr., o 1887 m. — 8 nr. 1892 m. balandžio mėn. Jankus išleido Naujos Aušros vieną numerį. 1894 m. jis leido "Lietuwiszką Darbininką" (išėjo 12 nr., viso 88 psl.). Tais pat metais Ūkininkų Prieteliaus pasirodė vienas numeris. 1900-02 m. Jankus leido "Saulėtaką", savaitraštį skirtą prūsų lietuviams, kurį pirmais metais redagavo A. Bruožis, o vėliau pats Jankus (1900 m. išėjo 12 nr., 1901 m.— 5; 1902 m. — 1). 1909 m. buvo sumanęs leisti dienraštį "Dienos Lapas", kuris po 10 nr. virto savaitraščiu, o vėliau visai sustojo. Be šių leistų laikraščių, kuriuose jis spausdino savo straipsnių ir eilių, Jankus parašė ir išleido nemažai atskirų knygelių: Lietuwiszkos ir senausos Dainų Knigeles, 1882 (gotiškomis raidėmis 32 dainos), Sztukaunos dainos nuo žmonelių isz Kalnujo apigardės surinktos 1883, Žiemos vakaro adynėlė 1885, Mužikėlis 1885 (buvo ir vėlesnių laidų), Baloje 1886 (laisvas vertimas), Amerika 1892 (nurodymai kelionei į JAV), Naujos dainos 1892 (53 dainos), Isztrauktas iš bedugnės 1894, Lie-

(Perkelta į 5 pusl.)

NAUJA LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS
ir Mašinų Taisymo Garažai
V. K. MOBILE SERVICE

Kampas 87-tos ir Morgan gatvių

Atliekame visus mechaniko darbus. Išlyginame įlenkimus ir dažome. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Daugelio metų patyrimas. **Parduodame baterijas, padangas ir kitas mašinoms reikalingas dalis.**

Telefonas STEWART 3-9307.

Savininkai BROLIAI STRAVINSKAI.

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Tai ne tušti žodžiai, bet TIESA, kad mes siunčiame labai atpigintas angliškas medžiagas: avalynę, vaistus, šveicariškus laikrodžius ir t. t. Didelis pasirinkimas spalvų ir rūšių. Siuntiniai pilnai apmokėti ir apdrausti. Patiems išsirenkant siuntinį iš katalogo pavyzdžių, reikia už pilną ar ne pilną siuntinį pridėti $6.50, o į Azijos SSR $8.30. Švediški standartiniai maisto siuntiniai yra pilnai apmokėti, tik į Azijos SSR reik pridėti $1.40 už paštą. Palyginkite ir įsitikinkite:

Vilnonė Afgalaine 3 yardai, buvo $14.40—$16.45, dabar	$ 9.36- 9.75
Velour moteriškam paltui 3 y., buvo $35.00, dabar	$18.00-19.50
Vyriškiem paltam medž. 3 y., buvo $19.50—$68.60, dabar	$15.20-54.00
Worsted dryžėta siūtams 3¼ y., buvo $32.00-36.40, dabar	$23.89-32.60
Gėlėtas rayon 4 yardai, buvo $9.10—11.80, dabar	$ 4.80- 5.70

NO. 7 ..... **$20.20**
10 svarų cukraus
10 svarų kiaul. taukų

NO. 8 ..... **$13.34**
20 svarų cukraus

NO. 9 ..... **$23.00**
20 svarų kiaul. taukų

NO. 30 ..... **$14.66**
20 sv. pirmos rūšies kvietinių miltų

NO. 40 ..... **$26.00**
15 svarų bek. lašinių
5 sv. salami dešros

NO. 36 ..... **$31.95**
2 svarai kumpio
2 svarai salami dešros
2 sv. bek. lašinių
2 svarai sviesto
2 sv. 3 ozs. kiaul. taukų
1 sv. pupelių kavos
1 svaras cukraus
1 sv. pieno miltelių
1 svaras šokolado
14 ozs. kokavos
15 ozs. razinkų
200 Chesterfield cigarečių

PASTABA:

Prie visų švediškų maisto siuntinių galima pridėti už atskirą primokėjimą vieną iš šių daiktų:

Deimantinį rėžtuką	$5.40
Skustuvą Hochschliff	$4.30
Skustuvą Franc-Schliff	$2.80
Nylon kojinių 2 poros	$4.40
4 spoliukės siūlų	$1.00
Vyriškos kojinės 1 p.	$1.53

REIKALAUKITE KATALOGŲ.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 W. 26th ST., CHICAGO 23, ILL. USA. Telef.: CRawford 7-2126
Darbo valandos, išskiriant šventadienius, 9—6 vakaro.

6250 SO. WESTERN AVE. (kampas 63rd g.), CHICAGO 29, ILL., USA.
Pirmad. ir ketvirtadieniais 3—7 val. Šeštadieniais 10—5 val.

4127 SO. RICHMOND ST. (prie Archer Ave.), Chicago 32, Ill., USA.
Tel.: LAfayette 3-3393
Kasdien 10—6:30 val., šeštad. 10—5 val. Trečiad. ir šventad. uždaryta.

UNIVERSAL PARCEL SERVICE CO.
414 Scribner Ave., N. W., Grand Rapids 4, Mich. Tel.: GL 8-2006

GEROS ŽINIOS VISIEMS,
KURIE NORI SIŲSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR SSSR SRITIS

Po didelių šios firmos pastangų INTOURISTAS vėl patvarkė, kad vartoti drabužiai, siunčiami į Lietuvą ir SSSR sritis, būtų vertinami, kaip dėvėti. Nuo gegužės 1 d. vartoti drabužiai šios firmos įstaigose bus įvertinami realistiškai, tad

NEREIKĖS MOKĖTI UŽ DĖVĖTUS DRABUŽIUS tiek, kiek už naujus, o tik tiek, kiek tie drabužiai verti vietos rinkoje.

PARCEL DEPARTMENT
GLOBE TRAVEL SERVICE

Tinkamesniam klijentų patarnavimui mes turime įstaigas:

CLEVELAND 3, OHIO
1165 East 71st St., tel. UTah 1-0807. Kasdien 10-7, šeštad. 10-5.

CHICAGO 32, ILLINOIS
4102 Archer Ave., tel. FRemont 6-6399. Kasdien 9-7, šeštadieniais 9-5 val.

DETROIT 10, MICHIGAN
6446 Michigan Ave., tel. TAshmore 5-7560. Pirm. antr., treč., ketvirt. 9-6, penkt. ir šešt. 9-9 v.

NEW YORK 23, N. Y.
1991 Broadway, tel. LYceum 5-0900. Kasdien ir šetda. 9-5 val. (sekmadieniais uždaryta).

PHILADELPHIA 6, PA.
716 Walnut St. LOcust 3-4955 Kasdien 9-5 (sekmad. uždaryta).

SO. BOSTON, MASS.
Ellis Bldg., Room 10, 409 East Broadway, tel. ANdrew 8-8764. Kasdien 9-5; šešt. 8-2; ketv. 9-7.

Galite siųsti maisto produktus, rūbus, rūbams medžiagas, avalynę, vaistus ir kitus daiktus. Kiekvienas siuntinys apdraustas ir garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo. Kiekvienas siuntėjas gauna gavėjo pasirašytą pakvitavimą.

Siuntiniai išsiunčiami skubiai ir pristatomi greitai. Veikiama specialiu susitarimu su INTURIST (Maskva) ir siuntiniai siunčiami į visas Sovietų Rusijos dalis. Muitai apmokami vietoje, taip kad gavėjas nieko neturi primokėti.

Parcel Department GLOBE TRAVEL SERVICE savo įstaigose turi įvairių audeklų, maisto produktų ir kitų dalykų klijentų patogumui. Siuntinius galite mūsų įstaigoms siųsti paštu, tuoj gausite sąskaitas ir jūsų siuntiniai bus sutvarkyti ir išsiųsti adresatui.

Siuntinius siųskite per įstaigą, kuri pasitikėjimą įgijo 25 metų geru patarnavimu. Prašykite informacijų ir katalogų.

(Tęsinys iš 4-to psl.)

uwninkų bei Lietuwos nusidavimai 1897 (Lietuvos istorija ligi Liublino unijos, 108 psl.), Kelios pasakos 1898, Trys mieslei 1898, Trumpas praneszinas apie Kanadą, Didzeję siziaurinę Ameriką 1899, Apswaiginantis gėrimas wisu bėdu priežastis 1899, Mazgotė 1899 (satyrinis leidinėlis), Karzygiszki darbai Indionu 1900 (atpasakojimas, tais pačiais metais išleistas ir Smutno atsitikimo antrašte), Lietuviškos dainos broliams žemaičiams 1901 (10 dainų), Negirtauk 1901, Bendraitė 1902, Iszeiwei Kanadoje 1903, Meilės linksnybė 1907 ir kt. Jankus leido ir kalendorių: Kalendros lietuwiszkai konserwatywiszkos partijos 1891 (drauge su D. Zauniumi), nuo 1900 m. ėjo Ewangeliszkos Kalendros, vėliau leido kalendorių Prusu Lietuwis. Dauguma tų knygelių buvo mažos ir paprasto turinio, bet jos pratino žmones lietuviškai skaityti. Mėgęs dainas ir galėjęs iš atminties deklamuoti ilgus tekstus, Jankus ir pats rašė eiles. Daugiausia tai buvo tautinė propaganda arba satyrinio turinio. Dėl ano meto sąlygų dauguma Jankaus raštų pasirašyti įvairiais slapyvardžiais. Vc. Biržiška priskiria jam šiuos slapyvardžius: V. Giedrius, Martynaitis, V. Mikaitis, Vabalas, Bitėnų Merčius, M. Butkus, M. Giedvilius, M. Bindokas ir kt. Pagal šiuos slapyvardžius jam priskirtos daugelis iš anksčiau paminėtų knygelių.

Be savo paties parašytų ar išverstų dalykų, Jankus leido ir šiaip knygų. Jis išleido 36 tikybinio turinio knygeles gotiškomis raidėmis, skirtas M. Lietuvos evangelikams. Leido ir D. Lietuvos katalikams skirtų maldaknygių, nors čia jį konkuravo Mauderodės ir kitos spaustuvės Tilžėje ir Šilutėje. Spaudos darbai tais laikais kaip ir dabar Amerikoj nebuvo pelningi; Jankui tai buvo priemonė jo plataus ir reikšmingo tautinio darbo, o ne vien tik pelno šaltinis. Jo spaustuvė kelis kartus buvo patekusi į varžytynes, o ūkis išliko šeimos rankose tik dėl to, kad Martyno tėvas ūkį užrašė ne jam, o jo vaikams. M. Jankus su šeima iš Bitėnų persikėlė į Klaipėdą, kur gavo spaudos darbą prie "Apžvalgos" ir kitų lietuvių leidinių. Šitie spaudos kūrimo darbai reikalavo iš Jankaus didelio pasišventimo ,jie grėsė nuolatiniais pavojais ir materialiniais sunkumais. Bet jis tą visą kantriai pakėlė.

Martynas Jankus politikoj

Jankus gerai suprato, kad be kultūros darbo lietuviams reikia išeiti į viešą politiką. Pirmieji žingsniai į politinį gyvenimą buvo padaryti 1890 m., kada įvyko Vokietijos parlamento (Reichstago) rinkimai. Keli vyrai, Jankaus raginami ir drąsinami, sudėjo kelių šimtų markių kapitalą ir stojo į rinkiminę kovą. Būdamas lietuvių kandidatu į Prūsijos seimą, Jankus 1891 m. išleido eilę politinių knygelių: Trumpi nusidavimai Prūsų Lietuvos, Klaipėda ir Lietuwininkai ir kt. Pradžia buvo sunki, pirmą kartą lietuvių sąrašas gavo tik 37 balsus. Vokiečiai pradėjo iš lietuvių tyčiotis, bet jų elgesys Jankų ir jo bendraminčius skatino dar atkakliau ir drąsiau siekti tikslo. Kitais metais vėl įvyko rinkimai ir lietuvių sąrašas gavo jau 127 balsus. Nors pažanga padaryta, tačiau kai kurie nusivylę lietuviai pradėjo abejoti dėl šitų rinkimų prasmės. Jankus tada pareiškė nuomonę, kad čia ne tiek svarbu balsai, kiek lietuvių pasiryžimas skirtis iš vokiečių politinės įtakos. Toliau lietuvių politinė veikla reiškėsi stipriau. Vokiečiai, pastebėję, kad lietuviai savo tikslo neatsisakys, ėmėsi klastos: 1892 m. prieš pat Reichstago rinkimus jie papirko lietuvių kan-

(Tęsinys 8-ame pusl.)

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI.
Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street LAfayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 ik 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

Kodėl smalsūs žmonės skaito Darbą?

Kultūros ir visuomenės žurnalą "Darbą" jie skaito todėl, kad jis yra įvairus savo turiniu,

platus savo akiračiu, kritiškai, bet drąsiai gina ir ugdo demokratines ir humanistines vertybes lietuviškąjame gyvenime, gyvas savo kalba ir styliumi, nes jame rašoma paprastai ir patraukliai įvairaus išsilavinimo skaitytojams.

Jis išeina keturis kartus per metus ir kaštuoja tik $2.00 metams, $5.00 trejiems metams, studentams $1.50, paskiras numeris 55 centai.

Bet kas užsisakys iki šių metų kovo 1 d., tam metinė prenumerata tiktai $1.50, o studentams tiktai $1.00.

Atsiuntusiems savo adresą vienas numeris siunčiamas susipažinti veltui.

Ką tik išėjusiame numery rašo: K. Barėnas, doc. J. Greimas, prof. J. Kaminskas, J. Kiznis, A. Landsbergis, J. Liūdžius, prof. V. Stanka, R. Šilbajoris, P. Tarvydas, A. Valuckas ir kt. tokiais opiais klausimais, kurie rūpi kiekvienam smalsiam žmogui.

"Darbo" administracijos adresas: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

SKOLINK IR TAUPYK

Standard Federal Savings

— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

Kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių.

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

TV

ŠEŠTADIENI, GEGUŽĖS 18, 1957

RYTE: Channel

7:45—Thought For Today 2
7:50—NEWS 2
8:00—Little Show—Ray Rayner 2
8:30—Capt. Kangaroo—Kids. 2
8:40—Today's Meditation 5
8:45—Cartoons — Kids 5
9:00—Howdy Doody—Kids 5
This Is The Life—Religion 9
9:30—Mighty Mouse 2
Gumby — Kids 5
Big Picture—Army Film 9
10:00—Susan's Show—Kids 2
10:00—Fury — Adventure 5
Lone Wolf—Adventure 9
10:30—Texas Rangers—Western 2
Capt. Gallant—Adventure 5
Water Carnival 9
10:45—Yesterday's Newsreel 7
11:00—Big Top — Circus Acts 2
True Story — Drama 5
Operation Success 7
Christophers — Religion 9
11:30—Detective's Diary 9
Bob and Kay—Interviews 7
R. F. D. Chicagoland 9

PO PIETŲ:

12:00—Lone Ranger—Western 2
12:00—Gardening—John Ott 5
Saturday Little Theater 9
12:30—Ray Rayner—Dance Party 2
Movie — Western 5
12:30—To Be Announced 7
1:00—Batting Practice—Warm Up 9
1:10—Lead Off Man—Interviews 9
1:25—Baseball—Chicago Cubs 9
1:30—Movie — Drama 2
1:30—Movie — Western 5
Record Land Banstand 7
2:30—Movie — Western 5
3:00—Camera Two—Education 2
Movie — Western 5
This Is Our Town 7
3:30—Orbit—Education 2
Tenth Inning—Interviews 9
4:00—Early Show—Drama 2
Dateline Europe—Advent. 5
Smile Club 7
Movie — Western 9
4:30—Preakness Stakes 2
Movie—Science Fiction 5
Five Star Comedy—Winchell 7
5:00—Sports Slant 2
5:00—Sheena — Adventure 7
Movie — Western 9
5:15—Saturday News 2
5:30—Annie Oakley—Western 2
Flash Gordon—Adventure 7

VAKARE:

6:00—Gene Autry—Western 2
Life of Riley—Comedy 5
Ringside — Wayne Griffin 7
Boston Blackie—Adventure 9
6:30—Buccaneers—Adventure 2
People Are Funny 5
Rock 'N' Roll—Music 7
6:30—Newsreel Cavalcade 9
7:00—Jackie Gleason—Comedy 2
Perry Como Show 5
Corliss Archer—Comedy 9
Movie—To Be Announced 7
7:30—Around The World—Trav. 9
7:45—Your Senator Reports 9
8:00—Oh! Susanna—Comedy 2
Sid Ceasar 5
Lawrence Welk—Music 7
Movie—To Be Announced 9
8:30—S.R.O. Playhouse 2
9:00—Gunsmoke — Western 2
George Gobel 5
Ozark Jubilee—Variety 7
9:30—Star Performance 2
—Your Hit Parade 5
Susie — Comedy 7
10:00—Movie—Musical 2
10:00—Dr. Hudson's Journal 5
Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
10:30—Crunch and Des—Adv. 5
11:00—Bowling — Chicago 5
11:30—Mystery Theater—Drama 7
Movie — Drama 9
12:00—Movie — Drama 2
Movie — Drama 5
Movie — Drama 7

SEKMADIENI, GEGUŽĖS 19, 1957

RYTE: Channel

7:55—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
8:00—Lord's Staff—Religion 2
Catholic Hour—Religion 5
8:30—Look Up and Live—Religion 2
Christophers — Religion 5
9:00—Lamp Unto My Feet 2
Bible Time — Kids 5
Movie Museum—Paul Killiam 7
Faith of Our Fathers 9
9:15—Pulpit—Religion 5
9:15—Faith for Today—Religion 7
Movie — Western 9
9:30—Friendship Show—Lee Phillip 2
9:30—Live And Learn—Education 5
9:45—Christian Science—Religion 7
10:00—Movie — Western 2
Cowboy G-Men—Western 5
Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
11:30—Star Playhouse—Drama 2
Joe Palooka—Drama 5
June Havoc—Comedy 7

PO PIETŲ: Channel

12:00—Heckle and Jeckle 2
Movie — Western 5
Bowling — Chicago 7
Amateur Hour—Bob Murphy 9
12:30—Range Rider — Western 2
1:00—Bowl The Professor 2
City Desk—Bill Ray 5
World Series — Sports 7
Baseball—Chicago Cubs 9
1:30—President's Budget 2
Mr. Wizard—Science 5
Movie — Drama 7
2:00—Shadows of the City 5
2:30—Last Word—Panel 2
Zoo Parade 5
3:00—Armed Forces Demonstration —Maryland 2
Project 20 5
Three Musketeers 7
Medical Horizons 7
4:00—Face The Nation 2
Topper — Comedy 5
Youth and You—Panel 7
4:30—News Roundup 2
Outlook — Huntley 5
Open Hearing—Secondari 7
5:00—Cuba's Rebels—Docum. 2
Meet The Press — 5
Foreign Legionnaire 7
5:30—You Are There 2
5:30—Roy Rogers—Western 5
Rin Tin Tin—Adventure 7

VAKARE: Channel

6:00—Lassie — Drama 2
Bengal Lancers 5
You Asked For It—Baker 7
6:30—Jack Benny—Comedy 2
Circus Boy—Adventure 5
Movie — Drama 7
Movie—To Be Annouced 9
7:00—Ed Sullivan—Variety 2
Steve Allen 5
8:00—GE Theater—Drama 2
Alcoa Hour 5
Amateur Hour—Ted Mack 7
Movie — Drama 9
8:30—Alfred Hitchcock 2
9:00—$64,000 Challenge 2
9:00—Loretta Young 5
Mike Wallace—Interviews 7
9:30—What's My Line? 2
Movie — Drama 5
V.I.P.—Interviews 7
Dr. Christian — Drama 9
10:00—News, Weather, Sports 2
Movie — Documentary 7
Movie — Drama 9
10:30—Movie — Drama 2
11:00—Falcon — Adventure 5
11:30—Crosscurrent—Drama 5
Marty's Morgue—Comments 7
NEWS — Ted Thorne 9
11:45—Thirty Minute Theater 9
12:15—Late Late Show—Drama 2

F & M RADIO
& TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CAlumet 5-9833

Mes mokame Aukštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Ar Jūs esate toks LINKSMAS?
Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings and Loan Association
2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.
VIrginia 7-7747
Chartered and Supervised by the U.S. Government

INSURED SAVINGS — Federal Savings and Loan Insurance Corporation — SAVINGS INSURED UP TO $10,000

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.
Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS,
Prezidentas

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

PIRMADIENI, GEGUŽĖS 20, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily—Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Jimmy Dean—Music 2
Today — Garroway 5
7:45—NEWS—Hottelet 2
7:55—NEWS—Frank Reynolds 2
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo—Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty—Exercises 9
8:45—Lost and Found—Phillip 2
8:50—Weather—P. J. Hoff 2
8:55—NEWS—Jim Conway 2
8:55—NEWS—Ulmer Turner 7
9:00—Garry Moore—Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery—Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
TV College—Mathematics 101 11
9:30—Arthur Godfrey 2
Liberace—Music 9
Sculpture—Demonstration 11
9:55—NEWS—Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
First Curtain Drama 7
10:00—My Little Margie—Comedy 9
T VCollege—English 101 11
10:30—Strike It Rich—Quiz 2
10:30—Truth Or Consequences 5
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady—Serial 2
11:00—Tic Tac Dough—Quiz 5
Seven At Eleven 7
11:00—Romper Room—Rapp 9
TV College—Biology 102 11
11:15—Love of Life—Serial 2
11:30—Search for Tomorrow—Ser. 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light—Serial 2
11:55—NEWS—Ulmer Turner 7
Five Minutes To Live By. 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—News—Frank Reynolds 2
Close-Up—Interviews 5
Uncle Johnny Coons—Kids 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Shopping with Miss Lee 2
12:30—As The World Turns 2
12:30—Club 60—Variety 5
Laughtime—Curley Bradley 7
1:00—Our Miss Brooks 2
1:00—Susie — Comedy 7
Marriage—Discussion 9
TV College—Soc. Science 102 102
1:30—House Party—Linkletter 2
1:30—Tennessee Ernie 5
Janet Dean—Drama 7
Movie — Comedy 9
Chemistry Of It 11
2:00—Big Payoff—Quiz 2
2:00—Matinee Theater (Color) 5
Movie — Comedy 7
TV College—English 102 11
2:30—Bob Crosby—Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
High School Physics 11
3:15—Secret Storm—Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susan's Show—Kid's Variety 2
Topper — Comedy 5
Here's Geraldine—Kids 7
Bandstand Matinee—Music 9
Story Time — Kids 11
4:15—Friendly Giant—Kids 11
4:30—Movie — Comedy 2
Movie — Drama 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Totem Club — Kids 11
5:00—Mickey Mouse Club 7
World of Music—Records 11
5:15—Garfield Goose and Friend 9
5:30 American Scene—Education 11
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS—Julian Bentley 2
Sports — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Soldiers of Fortune 9
World of Music—Records 11
6:15—NEWS—Edwards 2
NEWS—Angell 5
NEWS—John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30—Robin Hood—Adventure 2
Nat "King" Cole 5
6:30—Wire Service—Drama 7
NEWS—Lloyd Pettit 9
6:30—TV College—English 101 11
6:45—NEWS—Huntley 5
Brickhouse-Lyon—Comments 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00—Burns and Allen 2
Sir Lancelot 5
My Little Margie—Comedy 9
Stranger Than Fiction 11
7:15—Industry On Parade 11
7:30—Talent Scouts—Godfrey 2
Wells Fargo 5
Voice of Firestone 7
Stu Erwin—Comedy 9
Discovery—Nature Study 11
8:00—I Love Lucy—Comedy 2
Twenty-One 5
Press Conference 7
Regal Theater—Drama 9
Basic Economics—College 11
8:30—December Bride 2
Ray Bolger 5
Top Tunes—Lawrence Welk 7
Favorite Story—Drama 9
Kaleidoscope — Films 11
9:00—Studio One—Drama 2
Short Story — Drama 9
9:15—United Nations Review 11
9:30—Death Valley Days-Drama 5
9:30—Studio 57 — Drama 7
9:30—Men of Annapolis—Drama 9
9:30—World Spotlight—Panel 11
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather — Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Drama 9
Tomorrow—Bob Burns 11
10:05—TV College—English 102 11
10:10—NEWS—Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports—Norman Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—News—John Harrington 2
Sports Unlimited—Barry 5
10:35—TV College—Soc. Sc. 102 11
10:45—Don Cherry—Songs 2
11:00—Movie — Drama 2
Tonight—Lescoulie 5
11:30—Marty's Morgue—Interviews 7
11:30—News—Ted Thorne 9
11:45—Frankie Laine—Music 9
12:00—Falcon—Adventure 5
12:30—Dangerous Assignment 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ANTRADIENI, GEGUŽĖS 21, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Jimmy Dean—Music 2
Today — Garroway 5
7:45—NEWS—Hottelet 2
7:55—NEWS—Frank Reynolds 2
NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
8:45—Lost and Found—Phillip 2
8:50—Weather—P. J. Hoff 2
8:55—NEWS—Jim Conway 2
8:55—NEWS — Ulmer Turner 7
9:00—Garry Moore — Variety 2
Creative Cookery 7
Home—Francis 5
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Arthur Godfrey 2
Liberace—Music 9
9:55—News—Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
Country Corner Time 7
First Curtain — Drama 7
My Little Margie—Comedy 9
10:30—Strike It Rich—Quiz 2
Truth or Consequences 5
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady—Serial 2
Tic Tac Dough 5
Seven At Eleven—Ross 7
Romper Room—Rapp 9
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow—Ser. 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light—Serial 2
11:55—NEWS—Ulmer Turner 7
Five Minutes To Live By 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Close-Up 5
Uncle Johnny Coons—Kids 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Shopping with Miss Lee 2
12:30—As The World Turns 2
12:30—Club 60 — Variety 5
Laughtime—Curley Bradley 7
1:00—Our Miss Brooks 2
Susie — Comedy 7
Batting Practice—Warm Up 9
1:10—Lead Off Man—Interviews 9
1:25—Baseball—Chicago Cubs 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Janet Dean—Drama 7
2:00—Big Payoff—Quiz 2
Matinee Theater 5
Movie — Drama 7
2:30—Bob Crosby—Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
High School Physics 11
3:15—Secret Storm—Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
3:45—Modern Romances—Serial 5
Tenth Inning—Interviews 9
4:00—Susan's Show—Kids Variety 2
Topper — Comedy 5
Here's Geraldine—Kids 7
Bandstand Matinee 9
Geography for Fun—Educ. 11
4:15—Playschool — Kids 11
4:30—Movie—Musical Comedy 2
Movie — Drama 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Totem Club — Kids 11
5:00—Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:15—Garfield Goose and Friend 9
5:30—World Geography—Educ. 11
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports — Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Wild Bill Hickok—Western 9
World of Music—Records 11
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS—Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30—Name That Tune 2
Jonathan Winters—Comedy 5
Cheyenne — Western 7
NEWS — Lloyd Pettit 9
6:45—NEWS—Huntley 5
Brickhouse-Lyon—Comments 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00—Phil Silvers 2
Arthur Murray—Variety 5
By Line, Steve Wilson 9
Magic Carpet — Travelog 11
7:30—Private Secretary 2
Panic — Drama 5
Wyatt Earp — Western 7
Science Fiction Theater 9
Spotlight On Research 11
8:00—To Tell the Truth 2
Jane Wyman — Drama 5
Broken Arrow — Western 7
Badge 714 — Jack Webb 9
TV College—Mathematics 101 11
8:30—Red Skelton—Comedy 2
Kaiser Hour 5
Du Pont Theater 7
Racket Squad — Police 9
Sculpture—Demonstration 11
9:00—$64,00 Question 2
Polka Time — Music 7
San Francisco Beat 9
Written Word—Dr. Baxter 11
9:30—Spike Jones — Variety 2
Silent Service—Drama 5
Rosemary Clooney—Variety 7
9:30—Don Ameche Presents 9
Artist's Choice—Discussion 11
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather (Color)—Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Western 9
Tomorrow — Bob Burns 11
10:05—TV College—Soc. Sc. 102 11
10:10NEWS—Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—News — John Harrington 2
Bowling — Chicago 5
10:35—TV College—Biology 102 11
10:45—Don Cherry—Songs 2
11:00—Movie — Drama 2
Tonight!—Lescoulie 5
11:30—Marty's Morgue—Interviews 7
NEWS — Ted Thorne 9
11:45—Thirty Minute Theater 9
12:00—Falcon—Adventure 5
12:30—Dangerous Assignment 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

GRADINSKAS
J. G. Television Co. krautuvė ir dirbtuvė. TV, radijai, fonografai, kambarių vėsintuvai.
"KALBA VILNIUS"
Kasdien 4:30 popiet.
2512 W. 47th St. Tel.: FR 6-1998
Sekmadieniais uždaryta.

TREČIADIENI, GEGUŽĖS 22, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation. 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Jimmy Dean—Music 2
Today — Garroway 5
7:45—NEWS—Hottelet 2
7:55—NEWS—Frank Reynolds 2
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
8:45—Lost and Found—Phillip 2
8:50—Weather—P. J. Hoff 2
8:55—NEWS—Jim Conway 2
8:55—NEWS — Ulmer Turner 7
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
TV College—Mathematics 101 11
9:30—Arthur Godfrey 2
Liberace—Music 9
Discovery—Nature Study 11
9:55—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
First Curtain — Drama 7
My Little Margie—Comedy 9
TV College—English 101 11
10:30—Strike It Rich — Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady — Serial 2
Tic Tac Dough 5
Seven At Eleven—Ross 7
Romper Room — Rapp 9
TV College—Biology 102 11
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow-Serial 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light — Serial 2
11:55—NEWS—Ulmer Turner 7
Five Minutes To Live By 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Close-Up 5
Uncle Johnny Coons—Kids 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Shopping with Miss Lee 2
12:30—As The World Turns 2
12:30—Club 60 — Variety 5
Laughtime—Curley Bradley 7
12:45—Baby Time—Child Care 9
1:00—Our Miss Brooks—Comedy 2
Susie — Comedy 7
Batting Practice—Warm Up 9
TV College—Soc. Sc. 102 11
1:10—Lead Off Man—Interviews 9
1:25—Baseball—Chicago Cubs 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Janet Dean — Drama 7
America Looks Abroad 11
2:00—Big Payoff — Quiz 2
Matinee Theater (Color) 5
Movie — Comedy 7
TV College—English 102 11
2:30—Bob Crosby — Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
High School Physics 11
3:15—Secret Storm — Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
3:45—Modern Romances—Serial 5
Tenth Inning—Interviews 9
4:00—Susan's Show—Kids Variety 2
Topper — Comedy 5
Here's Geraldine—Kids 7
Bandstand Matinee 9
Magic Door — Kids 11
4:15—Friendly Giant—Kids 11
4:30—Movie — War Drama 2
Movie — Drama 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Totem Club — Kids 11
5:00—Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:15—Garfield Goose and Friend 9
5:30—Mathematics—Education 11
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports — Norm Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Steve Donovan—Western 9
World of Music—Records 11
6:15—NEWS — Edwards 2
6:15—NEWS — Angell 5
NEWS—John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30—Giant Step 2
6:30—Xavier Cugat 5
Disneyland 7
NEWS—Lloyd Petitt 9
TV College—English 101 11
6:45—NEWS—Huntley 5
Brickhouse-Lyon—Comments 9
6:55—This Is The Day—Ross
7:00—Arthur Godfrey 2
Masquerade Party 5
Championship Ping Pong 9
Metropolitan Report 11
7:15—Airview—Documentary 11
7:30—Father Knows Best—Comedy 5
Navy Log — Drama 7
Movie — Drama 9
Piano For Fun—Instruction 11
8:00—Millionaire—Drama 2
Kraft Theatre 5
Ozzie and Harriet 7
TV College—Mathematics 101 11
8:30—I've Got A Secret 2
8:30—Ford Theater—Drama 7
American Wit and Humor 11
9:00—U. S. Steel Hour 2
This Is Your Life 5
Boxing — Detroit 7
Sports — Bud Wilkinson 11
9:15—Ch. Laughton—Readings 11
9:30—I Led Three Lives—Carlson 9
State Trooper—Police 5
9:30—Time For Religion 11
9:45—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—News, Sports, Weather 2
10:00—Weather—Youle 5
Movie — Adventure 7
Movie — Drama 9
10:00—Tomorrow—Bob Burns 11
10:05—TV College—English 102 11
10:10—NEWS — Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports—Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—NEWS—John Harrington 2
On Location—Interviews 5
10:35—TV College—Biology 102 11
10:45—Don Cherry—Songs 2
11:00—Movie — Drama 2
Tonight!—Jack Lescoulie 5
11:30—Marty's Morgue—Comments 7
NEWS—Ted Thorne 9
11:45—Florian ZaBach—Music 9
12:00—Falcon—Adventure 5
12:30—Dangerous Assignment 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudos.
Automobilių finansavimas. Notariatas
Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

KETVIRTAD., GEGUŽĖS 23, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Jimmy Dean—Music 2
Today — Garroway 5
7:45—NEWS—Hottelet 2
7:55—NEWS—Frank Reynolds 2
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercise's 9
8:45—Lost and Found—Phillip 2
8:50—Weather—P. J. Hoff 2
8:55—NEWS—Jack Taylor 2
8:55—NEWS — Ulmer Turner 7
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
9:30—Arthur Godfrey 2
Liberace—Music 9
9:55—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
First Curtain — Drama 7
My Little Margie—Comedy 9
TV College—English 101 11
10:30—Strike It Rich — Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady — Serial 2
Tic Tac Dough 5
Seven At Eleven—Ross 7
Romper Room — Rapp 9
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow—Ser. 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light—Serial 2
11:55—NEWS—Ulmer Turner 7
Five Minutes To Live By 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Close-Up—Interviews 5
Uncle Johnny Coons—Kids 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Shopping with Miss Lee 2
12:30—As The World Turns 2
12:30—Club 60 — Variety 5
Laughtime—Curley Bradley 7
1:00—Our Miss Brooks—Comedy 2
Susie — Comedy 7
Movie — Mystery 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Janet Dean—Drama 7
2:00—Big Payoff — Quiz 2
Matinee Theater (Color) 5
Movie — War Drama 7
2:30—Bob Crosby — Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
3:00—High School Physics 11
3:15—Secret Storm — Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater — Drama 7
3:45—Modern Romances—Serial 5
4:00—Susan's Show—Kids Variety 2
Toppers — Comedy 5
Here's Geraldine—Kids 7
Bandstand Matinee 9
Americana—Biography 7
4:20—Playschool — Kids 11
4:30—Movie — Comedy 2
Movie — Comedy 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
Totem Club — Kids 11
5:00—Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:15—Garfield Goose and Friend 9
5:30—American Government 11
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports — Norm Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Sky King—Adventure 9
World of Music—Records 11
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS (Color) — Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather — Youle 5
6:30 Sgt. Preston—Adventure 2
Dinah Shore — Songs 5
Lone Ranger—Western 7
NEWS — Lloyd Pettit 9
6:30—America Looks Abroad 11
6:45—NEWS — Huntley 5
Brickhouse-Lyon—Comments 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00 Bob Cummings — Comedy 2
Groucho Marx 5
Understanding Heart 7
Liberace — Music 9
History Around Us 11
7:30—Climax! — Drama 2
Dragnet — Webb 5
Circus Time—Paul Winchell 7
Dance for Dollars—Contest 9
President's Press Conference —Panel 11
8:00—People's Choice 5
Danny Thomas—Comedy 7
Damon Runyon Theater 9
Ticker Tape — Panel 11
8:30—Playhouse 90 — Drama 2
Ernie Ford 5
8:30—Bold Journey—Documentary 7
8:30—Public Defender—Police 9
Geography of Conflict 11
9:00—Lux Video Theatre—Drama 5
Telephone Time—Drama 7
9:00—Whirlbirds—Adventure 9
Psychological Barrier 11
9:30—Mr. District Attorney 7
Man Called X—Adventure 9
Garden Club of America 11
10:00—News, Weather, Sports 2
Weather (Color)—Youle 5
Movie — Comedy 7
Movie — Comedy 9
Tomorrow — Bob Burns 11
10:05—TV College—Soc. Sc. 102 11
10:10—NEWS — Beatty 5
10:15—In Town Tonight 2
10:20—Sports — Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—News — John Harrington 2
Victory at Sea—Documentary 5
10:35—Rediscovering Poetry 11
10:45—Don Cherry 2
Tonight!—Lescoulie 5
11:00—Movie — Mystery 2
Tonight!—Lescoulie 5
11:30—Marty's Morgue—Interviews 7
NEWS — Ted Thorne 9
11:45—Thirty Minute Theater 9
12:00—Falcon—Adventure 5
12:30—Dangerous Assignment 5
12:45—Late Late Show—Drama 2

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MŪRAS
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų.
Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai.
Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Nuo 8 val. iki 5 val. telefonas WAlbrook 5-4855, bet kuriuo laiku tel.: PRospect 8-2013.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

PENKTAD., GEGUŽĖS 24, 1957

RYTE: Channel

6:40—Thought for Today 2
Today's Meditation 5
6:45—Farm Daily — Menard 2
Town and Farm (Color) 5
7:00—Jimmy Dean—Music 2
Today — Garroway 5
7:45—NEWS — Hottelet 2
7:55—NEWS—Frank Reynolds 2
7:55—NEWS—Ulmer Turner 7
8:00—Capt. Kangaroo — Kids 2
Morning Spectacular 7
8:30—Paul Fogarty — Exercises 9
8:45—Lost and Found—Phillip 2
8:50—Weather—P. J. Hoff 2
8:55—NEWS—Jack Taylor 2
8:55—NEWS — Ulmer Turner 7
9:00—Garry Moore — Variety 2
Home — Francis 5
Creative Cookery — Recipes 7
Life With Elizabeth—Comedy 9
TV College—Mathematics 101 11
9:30—Liberace—Music 9
President's Press Conference 11
9:55—NEWS — Ulmer Turner 7
10:00—Price Is Right 5
First Curtain — Drama 7
My Little Margie—Comedy 9
TV College—English 101 11
10:30—Strike It Rich — Quiz 2
Truth or Consequences—Quiz 5
Stu Erwin — Comedy 9
11:00—Valiant Lady — Serial 2
Tic Tac Dough 5
Seven At Eleven—Ross 7
Romper Room — Rapp 9
TV College—Biology 102 11
11:15—Love of Life — Serial 2
11:30—Search for Tomorrow Serial 2
It Could Be You 5
11:45—Guiding Light — Serial 2
11:55—NEWS—Ulmer Turner 7
Five Minutes To Live By 9

PO PIETŲ: Channel

12:00—NEWS—Frank Reynolds 2
Close-Up 5
Uncle Johnny Coons—Kids 7
Lunchtime Little Theater 9
12:15—Shopping with Miss Lee 2
12:30—As The World Turns 2
12:30—Club 60—Variety 5
Laughtime—Curley Bradley 7
12:45—Baby Time—Child Care 9
1:00—Our Miss Brooks—Comedy 2
Susie — Comedy 7
Batting Practice—Warm Up 9
TV College—Soc. Science 102 11
1:10—Lead Off Man—Interviews 9
1:25—Baseball—Chicago Cubs 9
1:30—House Party—Linkletter 2
Tennessee Ernie 5
Janet Dean—Drama 7
Americana — Biography 11
2:00—Big Payoff — Quiz 2
Matinee Theater 5
Movie — Drama 7
TV College — English 102 11
2:30—Bob Crosby — Music 2
3:00—Brighter Day—Serial 2
Queen for a Day 5
3:15—Secret Storm — Serial 2
3:30—Edge of Night—Serial 2
Mask Theater—Drama 7
3:45—Modern Romances—Serial 5
Tenth Inning—Interviews 9
4:00—Susan's Show—Kids Variety 2
Topper — Comedy 5
Here's Geraldine—Kids 7
Bandstand Matinee 9
4:00—Story Time—Kids 11
4:15—Friendly Giant—Kids 11
4:30—Movie — Comedy 2
Movie — Drama 5
Adventure Time—Chuck Bill 7
4:30—Totem Club—Kids 11
5:00—Mickey Mouse Club 7
World of Music 11
5:15—Garfield Goose and Friend 9
5:30—Opera History—Education 11
5:45—Sports — Bob Elson 2
Man on the Street 9

VAKARE: Channel

6:00—NEWS — Julian Bentley 2
Sports—Norm Barry 5
Kukla, Fran and Ollie 7
Superman — Adventure 9
World of Music—Records 11
6:15—NEWS — Edwards 2
NEWS (Color) — Angell 5
NEWS — John Daly 7
6:25—Weather (Color)—Youle 5
6:30—Beat The Clock 2
6:30—Xavier Cugat 5
Rin Tin Tin—Adventure 7
NEWS—Lloyd Petitt 9
TV College — English 101 11
6:45—NEWS—Huntley 5
Brickhouse-Lyon—Comments 9
6:55—This Is The Day—Ross 9
7:00—West Point—Drama 2
Blondie — Comedy 5
Jim Bowie—Western 5
China Smith—Adventure 9
Face to Face—Interviews 11
7:15—Worldcraft — Skills 11
7:30—Zane Grey — Western 2
Sheriff of Cochise—Western 5
Crossroads — Drama 7
N. O. P. D.—Police 9
Reading The Lanscape 11
8:00—Mr. Adams and Eve—Comedy 2
Joseph Cotten 5
Treasure Hunt — Quizz 7
Highway Patrol — Police 9
TV College—Mathematics 101 11
8:30—Schlitz Playhouse 2
Big Story — Drama 5
Vise — Drama 7
World Is Yours—Travelog 9
Scenes In Industry 11
9:00—Line-Up — Drama 2
Boxing—Washington, D C. 5
Date With The Angels 7
Playhouse — Drama 9
Universe About Us 11
9:30—Person To Person 2
Stories of the Century 7
City Detective — Police 9
Way of Life—Drama 11
9:45—Sports — Red Barber 5
10:00—News, Sports, Weather 2
Weather — Youle 5
Movie — Drama 7
Movie — Western 9
Tomorrow — Bob Burns 11
10:05—TV College—English 102 11
10:10—NEWS—Beatty 5
10:15—In Town Tonight—Music 2
10:20—Sports — Norm Barry 5
10:25—Dorsey Connors—Ideas 5
10:30—NEWS—John Harrington 2
Captured — Police 5
10:35—TV College—Biology 11
10:45—Don Cherry—Songs 2
11:00—Howard Miller—Disc. 2
Tonight—Lescoulie 5
11:30—NEWS—Ted Thorne 9
11:45—Movie — Drama 7
Visitor — Drama 9
12:00—Movie — Biography 2
Falcon—Adventure 5
12:30—Dangerous Assignment 5

JOHN T. ZURIS
ATTORNEY
Room 1415
11 SO. LA SALLE STREET
Phone: RAndolph 6-4425
Home phone: LAfayette

(Atkelta iš 5-to psl.)

didatą, kuris savo kandidatūrą atsiėmė. Teko greitomis jo vieton statyti Jurgį Smalakį. Šį kartą lietuvių kandidatas gavo jau 2,800 balsų. Jie dar geriau pasiruošė sekantiems rinkimams ir pagaliau laimėjo: 1894 m. Reichstago rinkimuose lietuvių sąrašas gavo daugiau kaip 10,000 balsų ir į Reichstagą buvo išrinktas Jurgis Smalakys atstovu nuo Klaipėdos-Šilutės apygardų. Tas laimėjimas buvo vienkartinis prūsų lietuvių politiniame gyvenime, daugiau jiems nepavyko išrinkti atstovų į Reichstagą, o tik į Prūsijos seimą (Landtagą). Nuo 1903 ligi 1918 m. Prūsijos seime lietuviams atstovavo Dr. V. Gaigalaitis, pakartotinai išrinktas Klaipėdos-Šilutės apygardoj; jis rūpinosi lietuvių kalbos išlaikymu M. Lietuvos mokyklose ir bažnyčiose.

Reichstago rinkimų kovos buvo pirmos kliūtys, kurias nugalėjo M. Jankus ir jo bendradarbiai, veržDamies į politinį gyvenimą. Jankus rašė Prūsų Lietuvio kalendoriuje 1908 m.: "... labai dažnai reikėjo pakelti šmeižtų ir pajuokimų ne tik iš vokiečių, bet ir iš lietuvių pusės". Tikybiniai surinkimininkai kiekvieną politinį veikimą laikė pasipriešinimu Dievo duotai vyriausybei ir todėl lengvai leidosi vokiečių sukurstomi prieš lietuvių tautinį sąjūdį. Čia buvo pagrindas, kodėl Jankų jo priešai dažnai apšaukė "bedieviu", nors toks jis nebuvo. Bendrai prūsų lietuviams nepavyko pasiekti didesnių politinių laimėjimų; vokietinimas per mokyklas ir kitais būdais buvo atkakaliai varomas toliau. Vienok susipratę prūsų lietuviai, tame skaičiuj ir Martynas Jankus, numatė ir siekė didesnių tikslų: Mažąją ir Didžiąją Lietuvą sujungti į vieną nepriklausomą valstybę. Kad šitas troškimas artimas kiekvienam lietuviui būtų įvykdytas, reikėjo didelių įvykių Europoj: Pirmas Pasaulinis karas iš pagrindų sukrėtė Rusiją ir Vokietiją, kurios buvo užgrobę abi Lietuvas ir sudarė sąlygas išsilaisvinti pavergtoms tautoms. Iš karo audrų Lietuva išėjo kaip laisva, nepriklausoma valstybė. Mažosios Lietuvos, tikriau jos šiaurinės dalies Klaipėdos Krašto, likimas buvo neaiškus. Atskirtas Versalio sutartim nuo Vokietijos, Klaipėdos Kraštas nebuvo prijungtas prie Lietuvos, kaip turėjo būti, o paliktas keturių didžiųjų valstybių žinioj: Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir Japonijos. Paduosiu keletą datų, kurios parodo kaip svyravo Klaipėdos Krašto likimas toliau:

1918 m. lapkr. 16 d. įsteigta Prūsų Lietuvių Susivienijimo Tautos Taryba, kuri pradėjo varyt akciją už M. Lietuvos sujungimą su D. Lietuva.

1919 m. kovo 24 d. Lietuvos delegacija Versalio taikos kon-

(Tąsa 9-tam psl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų. Trečiadieni pagal sutarti.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10—12 ir 4—7 val.
Trečiadieniais tik 10—12 val.
Šeštadieniais uždaryta.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telef. ofiso: PRospect 6-2240
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
2—4 kasdien ir 6—8 pirmad. ir penkt. Šeštadieni 2—4 val. po pietų. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietu

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8 Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896
Rezid.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v. šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71 STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Valandos: nuo 3 iki 7 po pietų. Šeštadieni 2—4. Trečiadieni uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet trečiadieni ir kitu laiku tik susitarus

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val
Šeštadieniais 2-4 val. po pietu.
Sekmadieniais uždaryta

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadieni uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiad. nuo 10-12; penktadieni 10-2
Šeštadieniais 10—2 val. po pietu

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavima daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadieni ir sekmadieni uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro

• Parduodu, Pritaikau
• ir Įdedu Naujus
moderniškus aliuminijaus langus, duris ir vasarinius tinklelius. Apdraudžiu namus, automobilius, langus, baldus ir kitus dalykus nuo ugnies, vagies ir kitokių nelaimių.
Kreipkitės, mielu noru Jums patarnausiu.
JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted St.
VIctory 2-6469

Anglų Kalbos Pamokos
K. GINEITIS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios
VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

CHICAGOS ŠVARIAUSIAS IR MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
KASDIEN: Pirmadieni iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadieni nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sekmadieni 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE
Chicago 29, Illinois

(Tęsinys iš 8-to psl.)

ferencijai įteikė notą, reikalaudama prijungti M. Lietuvą prie D. Lietuvos.

1919 m. birželio 16 d. Versalio taikos konferencijos pirmininkas Klemanso vokiečiams pareiškė, kad Klaipėdos Kraštas yra lietuviškas, todėl jo atskyrimas nuo Vokietijos yra teisėtas.

1920 m. kovo 20 d. iškilmingam Lietuvos Valstybės Tarybos posėdy buvo priimti į Tarybą Prūsų Lietuvių Tautos Tarybos atstovai, o tatai simboliškai reiškė prūsų lietuvių prisijungimą prie D. Lietuvos.

1921 m. lapkr. 11 d. Lietuvos Seimas priėmė rezoliuciją, reikalaudamas Klaipėdos Krašto prijungimo prie Lietuvos. Tos pastangos buvo daugiau teorinio pobūdžio. Praktiškai iš Klaipėdos Krašto buvo ruošiama sudaryti laisva valstybėlė neperleidžiant Lietuvai. Tos tendencijos pykino lietuvius ir juos skatino imtis realių priemonių. Klaipėdos Krašte ir Lietuvoj prasidėjo sąjūdis, kuriame dalyvavo Martynas Jankus, kaipo patyręs veikėjas. Jis nurodė, kad, norint pasiekt tikslo, reikia imtis ginklo.

1923 m. sausio 9 d. Šilutėje buvo sudarytas Maž. Lietuvos Gelbėjimo Vyriausias Komitetas, kurio pirmininku buvo išrinktas Jankus. Tą pačią dieną, Komitetui davus ženklą, prasidėjo Klaipėdos Krašto lietuvių ginkluotas sukilimas. Užėmus Klaipėdos miestą, Vyr. Gelbėjimo Komitetas sušaukė Šilutėj susirinkimą, kuriame deklaravo Klaipėdos Krašto prijungimą prie Lietuvos. Martynas Jankus pirmas pasirašė šį manifestą ir viešai paskelbė. Sukilimo dienomis jis buvo drąsos, ryžtumo ir geros nuotaikos pavyzdys. Jis įteikė sukilėlių vardu reikalavimus prancūzų gubernatoriui. Sukilimas prijungė Klaipėdos Kraštą prie Lietuvos de facto. Pripažinimas de jure (teisiškai) įvyko po derybų, kurios užtruko apie pusantrų metų. M. Jankus, kaip Klaipėdos Krašto lietuvių delegatas, dalyvavo Paryžiaus derybose, gindamas to krašto lietuvių interesus ir būtiną reikalą priklausyti Lietuvai. Jo vaidmuo derybose buvo žymus. 1924 m. geg. 8 d. Paryžiuj buvo pasirašyta Klaipėdos Krašto konvencija, tuo būdu baigiant kovą tarptautinėj arenoj dėl Klaipėdos Krašto galutinio pripažinimo Lietuvai. Atgavus Klaipėdos Kraštą Lietuvai, M. Jankus pasitraukė iš viešo gyvenimo, grįžo į Bitėnus prie kasdieninių ūkio darbų. Jam tuomet buvo 65 m. Jis jautėsi iš dalies pasiekęs savo gyvenimo tikslą, kad Lietuva įgijo dalį M. Lietuvos ir gavo išėjimą į jūrą ir pasaulį per Klaipėdos uostą. Dėkinga lietuvių tauta ir Lietuvos vyriausybė Martyno Jankaus nepamiršo. Už savo ilgametę patriotinę veiklą jis buvo nusipelnęs M. Lietuvos patriarcho vardą. Nuo 1925 m. aprūpintas valdžios pensija ir ramiai leido senatvę Bitėnuose, o tautos apsuptas Rambyno sargo garbe. Martyno Jankaus vardu puošėsi eilė Lietuvos mokyklų, miestų gatvių; jis buvo apdovanotas D. L. Kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordinu, Šaulių Žvaigžde ir kitais ordinais. Jis buvo eilės draugijų garbės narys, o Klaipėdos Krašte jo vardu buvo pavadintas šaulių būrys. Karo Muziejaus sodelyje buvo pastatytas paminklas — jo biustas, kurį vėliau vokiečių okupacinė valdžia pašalino (1941). Savo ūky Jankus turėjo didelį ir retą archyvą iš savo veiklos, daug įdomių laiškų iš susirašinėjimo su Dr. Jonu Basanavičium, Dr. Vincu Kudirka, Dr. Jonu Šilūpu ir kitais žymiais mūsų tautos veikėjais. Jankaus namuose buvo saugojama Rambyno svečių garbės knyga ir Chicagos miesto aukso raktas, kurį jam įteikė 1926 m. to miesto burmistras, kai Jankus ten lankėsi.

Gaila, kad Jankaus archyvas liko neištirtas ir neaprašytas; ar ateity jis galės būti panaudotas ir paskelbtas spaudoj (bent įdomesnės ištraukos) dabar sunku pasakyti, nes archyvo likimas nežinomas.

M. Jankus kaip rašytojas

Savo gyvenime jis yra parašęs ar išleidęs, kaip minėta anksčiau, apie 20 knygelių, iš kurių dalis išėjo Aušros laikais. Jankus mėgino reikštis poezijoje. Bet jo eilėraščiai nėra gausūs, jų temos yra propagandinės ar satyrinės. Jų vertė — publicistinė, ne literatūrinė. Pav. "Aš neužmiršiu niekados, Lietuva ant visados", "Dabar visur politikė, Patsai Jurgis ir Barbikė", Lietuvis kitados yra laimingiau gyvenęs, negu carų ir kaizerių priespaudoj, nors lietuviai "pilkomis sermėgomis savo žemę aria ir visą vakarinę Europą šeria".

Kai būdavo renkami atstovai į Prūsų Seimą ,vykdavo stipri rinkiminė kova. Joj dalyvavo M. Jankus ir Dr. Jurgis Sauervein - Girėnas, parašęs M. Lietuvos tautinę giesmę — "Lietuviais esame mes gimę — lietuviais norime ir būt". Jankus politiniais klausimais rašydavo eiles, puldamas parsidavusius vokiečiams lietuvius. Gaila, kad tų jo eilėraščių čia Amerikoj negalima gauti, o jo namiškiai — vaikai neatsivežė su savim, nors jie tvirtina, kad Jankus mėgdavęs tokią kūrybą — pašiepti lietuvybės priešus.

Yra užsilikęs Sauervein-Girėno satyrinis eilėraštis, taikytas mokytojui Šapalui, kaipo lietuvių išgamai ir Traukiui, provokiško laikraščio "Konservatyvų Laiškas" leidėjui ir redaktoriui.

(Tęsinys 10-am psl.)

B A L D Ų
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th PLACE
Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-8063

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS
Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.
Nelaimių pasitaiko.
Leiskite mums pataisyti radiatorių.
Ar reikia pagalbos?
Mes pataisome.
(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	$8.25	Mercury 49-51	$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.
M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel.: GR 6-9136

LIETUVIŲ DĖMESIUI!
NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR
Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS.
Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.
— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —
— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje. —
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.
Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.
SIŲSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!
Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.
Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.
Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newark'e.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET ST.
NEWARK, N. J.
Mitchell 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

Siuntiniai į Lietuvą ir Rusiją
CENTRAL PARCEL SERVICE YRA VIENINTĖLĖ ĮSTAIGA CHICAGOJE, INTURISTO ĮGALIOTA.
Aukštos kokybės vilnonės angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.
Anti-Polio serumas, streptomicinas, cortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.
Reikalaukite mūsų naujų katalogų.
Užsakymai be eilės priimami.
Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį— prašome paskambinti dėl susitarimo — WAbash 2-9354. Mes žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.
Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų mes esame pristatę daug dešimčių tūkstančių siuntinių, nepraradę nė vieno.
Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.
Central Parcel Service, Inc.
Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.
Tel.: WAbash 2-9354

Mūsų skyrius — Gordon Travel Service turi didelį patyrimą ruošti keliones į
EUROPĄ ★ AUSTRALIJĄ, PIETŲ AMERIKĄ IR T. T.
laivais ar lėktuvais. Visi bilietai parduodami normalia kaina.
Mes turime taip pat informacijų dėl kelionių į LIETUVĄ.
GORDON TRAVEL SERVICE
Suite 1300
220 So. State Street, Chicago 4.
Tel.: WEbster 9-6362
Informacijos Dėl Kelionių

(Tęsinys iš 9 psl.)

Ir jis nusisamdė už duonos kepalą
Sau vieną biedną Šapalą.

Traukys tam pačiam "Konservatyvų Laiške" atkirto Sauerveinui taip:

Tu eik sau į Hanoverius:
Ten kožnas tau pakajų duos!

Yra užsilikęs Jankaus eilėraštis iš 1909 m., kurs pasižymi didele tėvynės ir Nemuno meile, antrašte:

NEMUNAS SVEIKINA BALTIJOS JŪRĄ

Būk pasveikinta, Jūra Baltoji,
Nuo manes ir kitų seserų:
Jūra, Nėris ir Šešupė mieloji,
Tave sveikin ir minios versmų.
Jūra, motina mano galinga,
Tu gintarais ir perlais grįsta,
Tu grožybių didžių stebuklinga,
Tavyje man ilsėtis vieta!
Aš per Lietuvą mielą keliavęs
Taip labai ir didiai pailsau,
Menk paguodos, bet verkti daug gavęs,
Pas tave atsilsėt atvykau.
Mano vandens ir versmės maišytos
Ašaromis lietuvių vaikų,
Jųjų teisės nėr jiem sugrąžintos:
Jie dar kenčia daugybę vargų.
Savo žemėj jie turi vergauti:
Jie sūnai su vergų teisėmis,
Teisių jų sunku esti atgauti,
Bet jie laukia ir del jų, kol prašvis.
Jūra, motina mano meilinga,
Iškliudyk iš vargų lietuvius,
Išklausyki jų verksmą galingą
Ir išvalnyk lietuvius vaikus!

JŪROS ATSAKYMAS:

Nemune, upė tu ašarota,
Deliai taves man skausta širdis,
Tavo teisės tau bus atiduotos,
Tavo vaikai dar džiaugsis už vis!
Patekės tavo sūnums saulelė
Ir spindės dar lietuviams ilgai;
Ji sušildys jų šaltą širdelę,
Jie atgis ir gyvens amžinai!

Reikia tikėtis, kad ateis laikai kai Martyno Jankaus raštai bus surinkti ir išleisti atskira knyga.

M. Jankų man teko pažinti jau nepriklausomybės laikais: Klaipėdoje 1923 m. sukilimo metu, teko aplankyt kelis kartus Biteną ir matytis Kaune, kur jis persikėlė gyventi 1939 m., atplėšus hitlerinei Vokietijai Klaipėdos Kraštą.

Keli žodžiai apie Jankaus šeimos gyvenimą, kurs buvo laimingas, bet, deja, jis galėjo džiaugtis vedybiniu gyvenimu tik apie 23 metus. Jo žmona mirė 1913 m. Iš 12 vaikų gyvų liko keturi: 3 dukros ir sūnus Kristupas neregys. Iš jo vaikų minėtina vyriausioji duktė Elzė, kuri globojo tėvą ir daugiausia juo rūpinosi gyvenant jiems tremty Vokietijoje. Ji ir dabar gyvendama Kanadoj globoja savo brolį neregį Kristupą.

Jankus man darydavo įspūdį nepalaužiamo optimisto, kurs ir sunkiausiomis valandomis dainuodavo vilties ir pasiryžimo giesmę:

Kaip ąžuols drūts prie Nemunėlio,
Lietuvis nieko neatbos...

Nors 10 metų po mirties per trumpas laikotarpis, kad būtų galima teisingai įvertinti Jankaus reikšmę, bet, tur būt, nesuklysiu pasakęs, kad greta Donelaičio ir Vydūno-Storastos Jankaus vardas liks vienu iš garbingiausių mūsų tautos istorijoj.

Jankus prieš savo mirtį dar buvo matęs hitlerinės ir nacinės Vokietijos sugriuvimą. Bet jis nesulaukė vokiečių gyventojų iškėlimo iš Rytprūsių ir Vokietijos rytinių provincijų, kuo buvo sulaikytos vokiečių kolonizacijos pastangos per 700 metų. Vienok, jeigu Jankus dabar būtų gyvas ir matytų kas ištiko Maž. Lietuvą, tai jis būtų giliai nuliūdęs ir nusiminęs dėl savo gimtojo krašto likimo. Grobikai kryžiuočiai ir jų vokiški įpėdiniai nesunaikino mūsų tautos M. Lietuvoj per kelis šimtmečius, o nauji okupantai rusai bolševikai per trumpą laiką ištrėmė visus to krašto gyventojus, neskiriant lietuvis ar vokietis, gyvenviečių nuo amžių lietuviškus vardus pakeitė į rusiškus, atgabeno rusų kolonistus ir mongolus. Tai aiškiai rodo, kad raudoni imperialistai ir kolonizatoriai paveldėjo vokiečių kryžiuočių ir nacių planus ir apetitus. Vieton prijungti tą M. Lietuvos dalį prie Lietuvos Respublikos, kaip turėjom laukti, padarė iš jos Kaliningrado sritį ir baigia ten naikinti mūsų tautos likučius.

2-me Pasaul. kare mažlietuviai skaudžiai nukentėjo už savo kraštą. Čia galima paminėti nacių nužudytą Jagomastų šeimą iš Tilžės, kankintus vokiečių kacetuose Joną Grigolaitį, Simonaitį, Simaitį ir kitus, iš kurių vieni neteko gyvybės arba sveikatos ar šiaip palūžo. Be to, vėliau bolševikai trėmė prūsų lietuvius į Sibirą, kur jų daug žuvo. Kada neskaitlinga lietuvių tauta pasidarė varžytiniu obuoliu tarp Vokietijos ir Rusijos, tai mūsų tarpe atsiranda nemažai silpnos dvasios žmonių, kurie abejoja ir persimeta į vokiečių pusę; tokia neaiški politinė padėtis pagreitina mūsų moralinį palūžimą ir nutautėjimą.

P. S. Po šito pranešimo, kurs buvo padarytas 10 metų nuo Jankaus mirties sukaktuvių proga, M. Lietuvių Bičiulių Dr-jos posėdy Brooklyne 1956 m. lapkričio 25 d., įvyko nuomonių pasikeitimas, kuriame dalyvavo gen. konsulas Budrys,, min. Sidzikauskas, Petrėnas, Gelžinis ir kun. P. Dagys. Buvo prisimintas Klaipėdos sukilimas ir M. Jankaus vaidmuo.

Budrys pastebėjo, kad sukilimo metų Jankus buvo natūraliai drąsus, optimistas ir nepalaužiamos dvasios. Kada sukilėliai vedė derybas su Santarve ir net buvo gautas iš ten ultimatumas, M. Jankus, lygiai kaip Simonaitis ir Vilius Šaulinskis, ėjo išvien su sukilėliais, tuo tarpu kai kurie Klaipėdos lietuviai sukilimo dalyviai nusiminė ir suabejojo.

Sidzikauskas pabrėžė, kad idėja reikalauja kankinių, o tauta reikalinga pranašų. Jankus, kurs žadino mūsų tautą, turėjo pranašo savybes ir teisingai nujautė ir pramatė ateitį. Paminėjo ir kitus to krašto lietuvius, kurie panašiai dirbo, tai Dovas Zaunius ir Jokūbas Stikliorius. Kaip Rambyno garbės sargas, Jankus, žiūrėdamas į kitą Nemuno pusę, pabrėždavo, kad ir ta M. Lietuvos dalis turi priguléť Lietuvai. Jankus priklausė gadynei, kuri išgyventa. Šiandien reikalingi pranašai. Kada yra beviltiška padėtis — laisvės sutemos — reikalingi žmonės su pranašo vizija, kurie keltų laisvinimo viltį. Susikaupimu ir pasiryžimu turim vykdyt nerašytą Jankaus testamentą: Lietuvi nenustok vilties, tikėk savo paskirtim. Reikia, kad visa M. Lietuva būtų sujungta su D. Lietuva.

Petrėnas. Lietuvių tautos atgimime matomos dvi dalys: Suvalkijoje atsirado pirmieji tautos žadintojai. M. Jankus iš M. Lietuvos padėdavo vykdyti tautos atgimimo žadintojų planus, jis buvo kietas ir jam tai pavykdavo.

Gelžinis. M. Lietuvos Taryba kelia Europoj M. Lietuvos klausimą. M. Lietuvos Bičiulių Dr-ja pasiuntė M. L. Tarybai $200, už kuriuos ji dėkoja. Vokietija ruošiasi revanšui Rytuose ir nuo jos prigulės to klausimo sprendimas. Svarbu, kad Amerikos lietuviai daugiau paremtų Europos nuskurdusius lietuvius ir kad daugiau narių stotų į Maž. L. Bičiulių Draugiją.

Kun. P. Dagys, baigdamas padėkojo posėdžio dalyviams ir priminė, kad Jonas Valaitis, M. Lietuvių Bičiulių Dr-jos pirmininkas, išsikelia Chicagon, nors jam nebuvo suruoštos išleistuvės.

Baigiamos išvados

Atrodo, kad M. L. B. Dr-ja šiuo momentu turėtų aktyviai pasirodyt spaudoj ir per radiją į Lietuvą, kad ta Maž. Lietuvos dalis, kurią dabar valdo Sov. Rusija Kaliningrado srities vardu, turėtų būt perduota Lietuvos Respublikai kaipo jos etnografinė dalis nuo amžių. Dabartinė Lenkija atgavo nuo Vokietijos sritis, kurias anksčiau ji nevaldė, kaip Vroclavą (Breslau) ir Štetiną. Mažoji Lietuva, už kurią mūsų bočiai sunkiai kovojo šimtmečiais su vokiečiais kryžiuočiais, turėtų būt perduota Lietuvai, kaipo jos neatskiriama dalis. Pakol Vokietija nėra sujungta ir pilnai neatgavo savo politinių ir karinių jėgų ir nerodo atvirų pretenzijų į tą M. Lietuvos dalį, kiekvieno iš mūsų pareiga per M. L. B. Dr-ją ir kitais būdais siekti, kad Sovietų Rusija pripažintų mūsų tautai tą M. Lietuvos dalį ir priskirtų Lietuvai. Tos dalies rusifikacijai mes turim būt tiek pat priešingi kaip anais laikais mūsų prabočiai ginklu kovojo prieš vokiečių grobuoniškas pastangas. Nors dabar mes neturim karinių jėgų, bet gyvenam laisvam krašte, kur burnos neužčiauptos ir mes privalom kasdien be paliovos tvirtinti ir reikalauti: "Rusai, atiduokit Kaliningrado sritį Lietuvai. Tai ne vokiečių ir ne slavų žemė, o per amžius lietuvių gyvenamas kraštas, persunktas jų kraujų ir prakaitu. Jos sunkų gyvenimą taip ryškiai atvaizdavo Kristijonas Donelaitis. Ir dabar ji turėtų būt prijungta prie Lietuvos, o ne valdoma Rusijos arba ruošiama grąžint Vokietijai".

Tai mes turėtume nuolat aiškiai ir garsiai skelbti, kad mus girdėtų ne tik Rusija ir jos pavergta Lietuva, bet ir Amerika ir kiti pasaulio kraštai, kurių parama mums būtų naudinga.

Šaltiniai: M. Jankus, L. Enciklopedija IX t. Žingsniai, mėnraštis 1946, N 4-5 kun. A. Kelerio, J. Senkaus, P. Butėno straipsniai.

Sava literatura turėtų domėtis kiekvienas lietuvis!

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

KENČIANTIEJI NUO ARTRITO!

Alpha TABLETS

suteikia palengvinimą tą pačią dieną!

100 Tablets $2.49

300 Tablets $5.95 600 Tablets $9.95

KENČIANTIEJI NUO SINUSITO!

Pabandykite naujas

MINO

100 TABLETS

$2.98

gaunami

UNION DRUG STORE
35th St. ir Halsted St.

Balio Sruogos raštai išleisti Lietuvoje 1957 metais

Jau Čikagą pasiekė 4 tomai Balio Sruogos raštų, išleistų šiais metais okupuotoje Lietuvoje. Pagal paskelbtą jų turinį dar turi išeiti 2 tomai.

Pirmasis tomas — Poezija: ankstyvieji eilėraščiai, Saulė ir Smiltys, Dievų Takais, Giesmė apie Gediminą, kūriniai, neįėję į riniknius (Miestas, Alpėse, Giesmė viešnelei žydriajai ir kt.), vertimai (poezija).

Antrasis tomas — Drama: Milžino Paunksmėj, Baisioji Naktis, Aitvaras Teisėjas.

Trečiasis tomas — Drama: Apyaušrio Dalia, Kazimieras Sapiega, Pavasario giesmė.

Ketvirtasis tomas — Drama: Uošvė, Dobilėlis Penkialapis, Prancišiuko marškinėliai, Pagunda, Pajūrio kurortas, Barbora Radvilaitė (nebaigta).

5-jame tome numatyta išspausdinti Dievų miškas (atsiminimai iš konclagerio), o 6-jame tome — straipsniai apie literatūrą, tautosaką ir teatrą, atsiminimai ir kt.

Balio Sruogos raštus redagavo: J. Baltušis, E. Matuzevičius, V. Zaborskaitė ir J.Žiugžda. Išleido valstybinė grožinės literatūros leidykla, Vilnius, 1957 m. Tiražas 10,000 egz.

Kiekviename tome po 8-9 nuotraukas, veikalų faksimilje. Aplankoje — poeto portretas (visuose tomuose pasikartojąs).

Kaip sovietiniam leidiniui — knygos turi būti pavadintos puošniomis, bet vakarietišku supratimu — skurdžiai ir netvarkingai išleistos. Viršelis — rudos drobės, apykietis, bet netvirtas, nuotraukos prastai reprodukuotos, netvarkingai sudėtos, antraštiniai lapai panašūs į 19 amžiaus pabaigoje leidžiamų veikalų pretenzingai gėlytėmis papuoštus puslapius. Pasigailėta popieriaus antraštei nuo įžangos, vieną veikalą nuo kito tuščiu lapu atskirti.

BALYS SRUOGA

Kiekvieno lietuvio širdį rėžia pabaigoj rusiškai išspausdinta autoriaus pavardė ir antraštė, skaudžiai primenant draudimo metus... Tai juk karhjama visuose rusų okupuotos Lietuvos leidiniuose!

Raštų įžangą parašė A. Rabačiauskaitė. Blankiai ir dar — po sovietišku botagu, traukiant viską į maskolišką kurpalių. Tiesa, paaiškinimų autorius A. Maldonis išdrįsta pasakyti, kad "Sruoga nebuvo marksistas", kad "Jo palikime yra ir tokių kūrinių, kurių iškeliamos idėjos šiandie mums svetimos". Tačiau — Sruogą, didį Lietuvos patriotą — vis skelbia buvusį susižavėjus rusų kultūra, skelbia pritarus sovietinei santvarkai! O taip ryškiai antimaskoliškų veikalų, kaip Algirdas Izborske ir "Rusų literatūros istorija" ir kt. net neįtraukia į leidinį, o įdeda su pagyrimu tą duoklę, kurią, kad ir nedidelę, nukankintas vokiečių KZ kalinys buvo priverstas atiduoti antrajam Lietuvos budeliui, duoklę, kuri be abejonės galutinai pakirto Balio Sruogos gyvybę... ir jo kūrybą.

Aišku, kad Baliui Sruogai rusiškas okupantas buvo užsakęs veikalų. Nepaprastai įdomus yra paties autoriaus padarytas šio okupanto žingsnio pasmerkimas. Tas pasmerkimas įdėtas į kritiškas pastabas apie Pajūrio kurortą (IV tomas, 401 pusl.). Tą pasmerkimą rašytojas baigia šiuo desperatišku šauksnu:

Caesar non supra grammaticos!

Teks gerokai palygint su originalais — ar nėra išcenzūruoti bei sužaloti šiame leidinyje paskelbti kūriniai, bet iš pirmo žvilgsnio, vien pirmus keturius tomus pavarčius, krenta į akis nemaloni mums tendencija ir redaktorių primityvumas. Pastarasis žymu net paaiškinimuose, kur pvz. skaitytojui "atskleidžiama" kas buvo Baltramiejaus naktis, Lohengrinas, Haendelis, Inkvizicija, Savonarola, Dantė, Petrarka ir pan. Tokių elementariškų dalykų nežinąs skaitytojas net neįkąs Balio Sruogos, erudito ir esteto, kūrinių. Antra gi vertus, nėra net užsiminta apie didesnių dramų genezį ir nepaaiškinta daugelio dalykų, kurie ir literatams būtų reikalingi interpretuoti, pvz. įvairios aliuzijos, palyginimai, nėkalbant jau apie istorinius momentus, kurie taip kondensuotose autoriaus pjesėse yra paminimi ir kurių nesuvokiant skaitytojui dažnai dingsta ištisos scenos prasmė. Matyt, redaktoriai patys apie tai nė supratimo neturėjo! *A.B.*

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIŲSTI Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

Ši firma Maskvoje Intourist įgaliota čia vetoje imti muitą už siunčiamus daiktus į SSSR.

Klijentų patogumui veikia šie skyriai:

11601 Jos. Campau Ave., Detroit 12, Mich., Tel. TOwnsend 8-0298;
651 Albany Ave., Hartford, Conn., CHapel 7-5164
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel. DUnkirk 5-6550
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel. ORchard 4-1540.
832 North 7th Street, Philadelphia, Pa. Telefonas WA 3-1747.

Galima beveik viskas siųsti — nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat visokiausi vaistai, Streptomicin, Penicilin, Rimofon ir kt. Vaistai siunčiami oro paštu, gavėjui pristatomi per 7-10 dienų.

Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvamos mašinos. Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

Naujas adresas: 1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telefonai: INgersol 7-6465, 7-7272

Atidaryta kasdien ir sekmad. nuo 9 iki 6 val., šeštad. nuo 9 iki 4 val.

Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro paštu - per 8 - 10 dienų.

BUDRIKO PREKYBA

padaro ant užsakymo visokius baldus: parlor setus, sofas, kėdes, lovas, lounges pigiau, kaip dirbtuvės kainos, Kroehler, Pullman, Diamond, Sealy, Simmons. Duoda 5 metų garantiją. Įvairių spalvų medžiagų: nylon, vilnų, šilko.

10 DIENŲ TEREIKIA LAUKTI UŽSAKYMO.

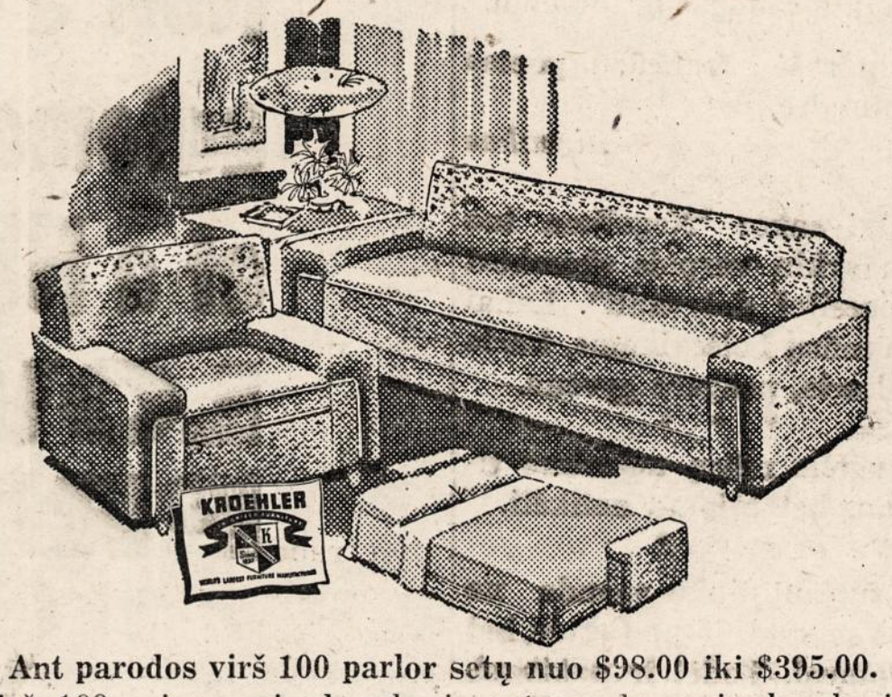

Ant parodos virš 100 parlor setų nuo $98.00 iki $395.00.
Virš 100 miegamojo kambario setų, valgomojo kambario setų, kilimų, skalbiamų mašinų, gazinių pečių, šaldytuvų, oro šaldytuvų (vėsintuvų).

IŠMOKĖJIMAI 3 METAMS.

KAINA **$4.49**

Full size, all steel case — Baked enamel finish inside and out — Steel bearing wheels — Regular length hardwood handle — solid rubber bumper all around — Genuine china bristle brush — Swing-A-Pan dust pan control.

Hoover Tank Vacuum cleaner, už	$39.95
General Electric Tank cleaner, už	$39.95
Eldorado Vacuum cleaner, vertės $69, už	$39.95

Didelė nuolaida už jūsų seną cleanerį.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 So. Halsted Street
Tel.: CAlumet 5-7237

Krautuvė atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

Budriko Radio Valanda iš WHFC, 1450 kil. radio stoties kiekvieną ketvirtadienį nuo 6 iki 7 val. vakare.

Skiedros

Nasseris su JT, kaip kada, kalba kaip žirniai su kopūstais, arba žąsis su avižomis.

* * *

Jei VLIKas paimtų ALTo pavyzdį, visi pasakytų — būtų vyras!

* * *

Amerikos lietuviai neturi nė vieno juokų žurnalėlio, nes moka skaniau nusijuokti be jų, o Kanados turi du: Pelėdą ir Vėplą, kur vienas nieko šviesoje nemato, o kitas iš prigimties be išminties.

* * *

Kiekviena tauta (ir mes) turi pasakų, kurias kitoms tautoms nori istorija iškišti.

* * *

Keturiais kupranugariais
Anupras Paralis
Jodė po pasaulį ir džiūgavo.
Ir aš taip daryčiau,
Jei kupranugarių turėčiau.

Taip rašė francūzų poetas Appolinaire.

Kirvukas

* * *

Italai sako: "Negalima tuo pačiu sykiu varpais skambint ir procesijoj dalyvauti". Labai tinka mūsų bolševikams, kurie rojų kuria, pragare gyvena.

* * *

Daugelis mūsų neturime tikėjimo, bet bijome netikėti.

* * *

Mūsų tautininkų spauda ne idėjas svarsto, ir ne faktus, bet jų protarpį. Todėl ir pakibusi, kaip pasakiškas ponas Tvardauskas, tarp žemės ir mėnulio.

* * *

Uždirbti pinigai malonūs; neuždirbti — dar malonesni.

* * *

Geriausia pas lietuvius, matyti, yra ta valdyba, kurioje trys nariai ir du leidžia vienam visus reikalus atlikti.

Kirvukas

JUOKAI

KLAIDINGAI SUPRATO

— Ar girdėjote, kad Jonaitis laimėjo loterijoje daug pinigų ir dabar jais švaistosi taip, jog galima sakyti, tiesiai išmeta per langą...

— Kažin, kokiu laiku geriausia nueiti prie jo lango?

SUPRANTAMA

— Gerbiamieji! Man malonu pranešti jums džiaugsmingą žinią, jog mūsų įstaigos direktorius atšventė savo 65-ąją gimimo dieną, būdamas visai sveikas, nelyginant jaunuolis...

— Kas čia per stebuklas? Suprantama, turint šitokią tarnybą...

SKONIAI

Petras renkasi kaklaraišį ir vis negali rasti tinkamo. Staiga jis pastebi, kad pardavėja gražiai sudeda į atskirą dėžę visus tuos kaklaraišius, kurie jam nepatiko.

— Kodėl jūs tai darote?

— Mat, juos tikrai nupirks ponios savo vyrams, kaip dovanas šventėms! — atsakė nusijuokusi pardavėja.

JAUTRUMAS

— Kodėl ponia baronienė atleido savo seną ištikimą tarną?

— Nes jis pasakojo, jog pražilo betarnaudamas pas ją...

NAMO GRĮŽTANT

— Po perkūnais, mano žmona dar neužgesino šviesos. Norėčiau žinoti, ką ji skaito...

— Ar tau ne vistiek?— klausia išgertuvių draugas.

— Tau, žinoma, vis tiek, bet man ne. Didelis skirtumas, ar gauni į galvą didelę apkaustytą bibliją ar nedidelį Heinės eilėraščių tomelį...

NELAUKITE-
RYTOJ GALI BŪTI PERVĖLU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Now a fine automatic at a NEW LOW PRICE

MAYTAG
HIGHLANDER

This BRAND NEW thrifty Maytag has features found only in higher priced models

buy the thrifty Highlander for only $4.50

MODERN STYLING—Full width, raised back panel with coppertone accent and sparkling trim usually found in top-of-line models.

BUILT IN SUDS SAVER—Permits re-use of your hot sudsy wash water. The same system found in other washers costs many dollars more.

SELECTIVE WATER LEVEL CONTROL Lets you adjust water level to the size of the load, saves up to 8 gallons of water on small loads.

LID SHUT OFF SWITCH—When lid is fully opened all washer action stops. Added convenience and safety found in no other washer at this price.

FLEXIBLE CONTROLS—Fills, washes, rinses, spins damp dry and shuts off all automatically. You can repeat or omit any cycle phase.

UNBALANCE SWITCH—Automatically shuts off washer in case of unbalanced load, prevents possible damage to washer. Efficient water extraction.

EXCLUSIVE GYRAFOAM WASHING ACTION—Forces water gently through clothes—washes cleaner, quicker.

EXCLUSIVE SWIRLAWAY DRAINING RINSE—Wash basket spins *while* tub drains. Never lets dirty water strain through clothes.

AERATED SPRAY RINSE—Provides more efficient flushing, and cleansing action.

...and MANY OTHER OUTSTANDING FEATURES!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS